

MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI

Anul 182 (XXVI) — Nr. 826

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Miercuri, 12 noiembrie 2014

SUMAR

	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 466 din 23 septembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.....	1-4	114.	8
Decizia nr. 471 din 23 septembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (2) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru	4-5	8.	9-16
Decizia nr. 476 din 23 septembrie 2014 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.....	6-7	23.	17-32
		ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DÔMENIUL ENERGIEI	
			— Ordin pentru aprobarea tarifelor de emiterie și actualizare a avizelor tehnice de racordare, a certificatelor de racordare și a avizelor de amplasament.....
			ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI
			— Ordin privind exercițiul de raportare de către instituțiile de credit a informațiilor referitoare la remunerarea angajaților acestora
			ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ
			— Normă privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 466 din 23 septembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Augustin Zegrean — președinte
Valer Dorneanu — judecător
Toni Greblă — judecător
Petre Lăzăroiu — judecător
Mircea Ștefan Minea — judecător
Daniel Marius Morar — judecător
Mona-Maria Pivniceru — judecător
Puskás Valentin Zoltán — judecător
Tudorel Toader — judecător
Ioana Marilena Chiorean — magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror
Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Victor Andrei în Dosarul nr. 10.587/99/2013 al Tribunalului Iași — Secția I civilă și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 211D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate, întrucât aceasta vizează probleme de aplicare a legii, ceea ce intră în competența instanțelor judecătorești.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea nr. 52 din 12 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 10.587/99/2013, **Tribunalul Iași — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția a fost ridicată de reclamantul Victor Andrei în cadrul soluționării unui litigiu de asigurări sociale.

5. În **motivarea excepției de neconstituționalitate** autorul acesteia susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 16, art. 20 alin. (2) și art. 148, deoarece „în practica aplicată de Casele de pensii produc mari discriminări față de persoanele care anterior datei de 1 aprilie 2001 au lucrat în acord conform prevederilor art. 8, 9 și 12 din Legea nr. 57/1974”. De asemenea susține că, prin neaplicarea principiului contributivității de către Casele de pensii, se încalcă și dreptul de proprietate asupra veniturilor din pensii, ceea ce contravine dispozițiilor art. 44 din Constituție și art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

6. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că, în situația sa, „salariile înscrise în carnetul de muncă nu sunt nici brute și nici nete, ci sunt doar tarifyare, de încadrare conform art. 1 și art. 11 alin. (2) din Decretul nr. 62/1976. Ar fi fost brute doar în situația în care ar fi fost luate din statele de plată salarii. Așadar, prevederile art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 nu sunt corelate nici cu prevederile art. 1 din Decretul nr. 389/1972 și nici cu prevederile art. 2 din Legea nr. 263/2010.” Astfel, prevederea criticată referitoare la modul de înscriere a salariilor brute sau nete în carnetele de muncă se poate înlocui cu expresia „în conformitate cu modul de înscriere a acestora în statele de plată salarii”. În acest fel s-ar înlătura orice discriminare și afectare a drepturilor de pensii ale oricărei categorii de salariați.

7. **Tribunalul Iași — Secția I civilă** opinează în sensul că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, „motivată de faptul că deficiența art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 este de natură să creeze discriminare în procesul de stabilire a drepturilor de pensie între persoanele care au lucrat în regim de salarizare «în regie de timp» — care au beneficiat de înscrierea în carnetele de muncă a veniturilor reale primite cu titlu de drepturi salariale (salarii brute sau nete) și persoanele care au lucrat în regim de salarizare «în acord» — pentru care s-a înscris în carnetul de muncă doar salariul tarifar”. În plus, odată cu abrogarea dispozițiilor referitoare la carnetele de muncă, nu mai există posibilitatea corectării mențiunilor din acesta, astfel că s-a ivit un hiat legislativ pentru persoanele care au lucrat în regim de salarizare „în acord”, întrucât acestora li s-a înscris doar salariul tarifar — nemenționat în Legea nr. 263/2010 și nu mai au posibilitatea practică de a beneficia de înscrierea veniturilor nete sau brute în carnetele de muncă.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului** consideră, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale. Apreciază că, în fapt, autorul excepției dorește modificarea dispozițiilor de lege criticate în sensul includerii printre beneficiarii acestei dispoziții și a persoanelor care au desfășurat activitatea în regim de salarizare „în acord”, fapt ce excedează competenței Curții Constituționale. În continuare invocă jurisprudența Curții Constituționale, potrivit căreia situația diferită în care se află cetățenii în funcție de reglementarea aplicabilă principiului *tempus regit actum* nu poate fi privită ca o încălcare a dispozițiilor constituționale care consacără egalitatea în fața legii și a autorităților publice, fără privilegiu și fără discriminări.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, având următorul conținut: „La determinarea punctajelor lunare, pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înscriere a acestora în carnetul de muncă, astfel:

a) salariile brute, până la data de 1 iulie 1977;

b) salariile nete, de la data de 1 iulie 1977 până la data de 1 ianuarie 1991;

c) salariile brute, de la data de 1 ianuarie 1991.”

13. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor constituționale ale art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 alin. (2) referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, art. 44 privind dreptul de proprietate și art. 148 privind integrarea în Uniunea Europeană. De asemenea invocă dispozițiile art. 1 din Primul Protocol adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind protecția proprietății, și ale art. 14 din această Convenție, privind interzicerea discriminării.

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, potrivit textului de lege criticat, în vederea stabilirii drepturilor de pensie pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001 (data intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000), la determinarea punctajelor lunare se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înscriere a acestora în carnetul de muncă (salariile brute, până la data de 1 iulie 1977, respectiv salariile nete pentru perioada 1 iulie 1977 — 1 ianuarie 1991). Curtea reține că, anterior anului 1991, formele de retribuire erau reglementate de Legea nr. 57/1974 a retribuirii după cantitatea și calitatea muncii, abrogată prin Legea salarizării nr. 14/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 32 din 9 februarie 1991. Astfel, potrivit art. 8 din Legea nr. 57/1974, se puteau aplica, în funcție de specificul activității, „formele de retribuire în acord sau cu bucata, în regie sau după timp, pe bază de tarifyare sau cote procentuale”. Potrivit

art. 12 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 57/1974, „*acordul global*” — ca variantă a formei de retribuire în acord sau cu bucata — se putea aplica atunci când o formație de lucru, un colectiv sau întregul colectiv al subunității încheia cu unitatea un contract cuprinzând angajamente reciproce, în vederea realizării tuturor sarcinilor ce îi revin pentru executarea unor obiecte ori lucrări sau pentru obținerea unei anumite producții. Pentru persoanele care au lucrat — înainte de 1991 — în sistemul de salarizare în acord, în carnetul de muncă era menționată retribuiția tarifară de încadrare, potrivit art. 1 din Decretul nr. 92 din 16 aprilie 1976 privind carnetul de muncă. Începând cu intrarea în vigoare a Legii nr. 1/1977 privind impozitul pe fondul total de retribuire al unităților de stat, această retribuiție nu era supusă impozitării, în locul impozitului pe retribuiție plătit de fiecare persoană introducându-se impozitul pe fondul total de retribuire plătit de angajator.

15. Curtea reține că dispozițiile art. 165 din Legea nr. 263/2010 au același conținut normativ ca prevederile art. 164 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, abrogată prin Legea nr. 263/2010. Asupra dispozițiilor art. 164 din Legea nr. 19/2000, Curtea Constituțională s-a pronunțat prin Decizia nr. 506 din 9 aprilie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 368 din 1 iunie 2009, reținând că „modul de stabilire a punctajului mediu anual, a valorii punctului de pensie, a condițiilor de includere a unor perioade în stagiul de cotizare, ca și a altor condiții și criterii de calcul al pensiilor țin de competența și opțiunea exclusivă a legiuitorului, fiind norme cu caracter tehnic. Astfel, Parlamentul le poate stabili și modifica în raport cu posibilitățile financiare disponibile ori cu modificările ce se produc în resursele economico-financiare ale societății.”

16. Referitor la stabilirea bazei de calcul al pensiilor în funcție de anumite categorii de venituri realizate de salariați anterior intrării în vigoare a Legii nr. 19/2000, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 736 din 24 octombrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 4 din 4 ianuarie 2007, a reținut că „verificarea împrejurărilor dacă, potrivit legislației anterioare, s-au încasat sau nu contribuții la asigurările sociale de stat pentru veniturile excluse de la stabilirea punctajului anual și dacă aceste venituri au făcut sau nu parte din baza de calcul al pensiilor constituie probleme de fapt și de aplicare a legii în cazuri concrete individuale, a căror soluționare intră în competența exclusivă a instanței judecătorești.”

17. Cu privire la categoriile de venituri stabilite pentru determinarea punctajelor lunare, pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, prin Decizia nr. 19 din 10 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 51 din 23 ianuarie 2013, Înalta Curte de Casație și Justiție a stabilit următoarele: „În interpretarea și aplicarea prevederilor art. 2 lit. e) și art. 164 alin. (2) și (3) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și pct. V din anexa la Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat, sporurile și alte venituri suplimentare realizate anterior datei de 1 aprilie 2001 vor fi luate în considerare la stabilirea și recalcularea pensiilor din sistemul public dacă au fost incluse în baza de calcul conform legislației anterioare, sunt înregistrate în carnetul de muncă sau în adeverințele eliberate de unități, conform legislației în vigoare, și pentru acestea s-a plătit contribuția de asigurări sociale”. În considerentele acestei decizii, instanța supremă a reținut că „principalul element obiectiv apt să conducă la o justă și legală stabilire și reactualizare a pensiilor provenind din fostul sistem de asigurări sociale de stat îl reprezintă contribuțiile de asigurări sociale plătite, astfel că la stabilirea și reactualizarea drepturilor de

pensie trebuie luate în calcul toate sporurile și alte venituri de natură salarială pentru care angajatorul/angajatul a plătit contribuția pentru asigurările sociale de stat. Evident, acest mod de interpretare a normelor legale în materie nu va fi de natură să înlăture beneficiul prevederilor art. 164 alin. (2) și (3) din Legea nr. 19/2000, în sensul că se prezumă că s-au plătit aceste contribuții pentru sporurile care au făcut parte din baza de calcul al pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă, abordarea prezentată înscriindu-se în orientarea Înaltei Curți de Casație și Justiție reflectată de celelalte decizii pronunțate în recursurile în interesul legii promovate în această materie, cu referire expresă la Decizia nr. 5 din 20 septembrie 2010 și Decizia nr. 19 din 17 octombrie 2011.”

18. Astfel, prin Decizia nr. 19 din 17 octombrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 824 din 22 noiembrie 2011, Înalta Curte de Casație și Justiție — în interpretarea dispozițiilor art. 2 lit. e), art. 78 și art. 164 alin. (1) și (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și ale art. 1 și 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 4/2005 privind recalcularea pensiilor din sistemul public, provenite din fostul sistem al asigurărilor sociale de stat — a decis următoarele: „Formele de retribuire obținute în acord global, prevăzute de art. 12 alin. 1 lit. a) din Legea retribuirii după cantitatea și calitatea muncii nr. 57/1974, vor fi luate în considerare la stabilirea și recalcularea pensiilor din sistemul public, dacă au fost incluse în salariul brut și, pentru acestea, s-a plătit contribuția de asigurări sociale la sistemul public de pensii.”

19. Având în vedere toate acestea, Curtea reține că textul de lege criticat precizează că, la determinarea punctajelor lunare, pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, se utilizează salariile brute sau nete, după caz, în conformitate cu modul de înscriere a acestora în carnetul de muncă, și nu reglementează modalitatea de stabilire a salariilor brute/nete pentru perioada 1977—2001, și anume categoriile concrete de venituri care se includ în salariul brut/salariul net.

20. Curtea constată că veniturile concrete care se includ în salariul brut/salariul net utilizate în vederea determinării punctajelor lunare, pentru perioadele anterioare datei de 1 aprilie 2001, sunt stabilite în anexa nr. 15 la Normele de aplicare a prevederilor Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 257/2011, având ca titlu „*SPORURILE, INDEMNIZAȚIILE ȘI MAJORĂRILE DE RETRIBUȚII TARIFARE care, potrivit legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor și care se utilizează la determinarea punctajului mediu anual*”. Potrivit „Mențiunii” cuprinse în anexa nr. 15 „*Nu sunt luate în calcul la stabilirea punctajului mediu anual întrucât nu au făcut parte din bază de calcul a pensiilor, conform legislației anterioare datei de 1 aprilie 2001: — formele de retribuire în acord sau cu bucata, în regie ori după timp, pe bază de tarife sau cote procentuale;*”.

21. Așadar, inegalitățile pretinse de autorul excepției de neconstituționalitate — constând în excluderea de la veniturile ce sunt luate în calcul la determinarea punctajelor anuale în vederea stabilirii drepturilor de pensie a veniturilor obținute în forma de retribuire în acord global — provin din prevederile mențiunii din anexa nr. 15 la Normele de aplicare a Legii nr. 263/2011 (prevederi ce nu pot forma obiect al excepției de neconstituționalitate), iar nu din textul de lege criticat.

22. Pentru toate aceste motive, Curtea constată că susținerile autorului excepției de neconstituționalitate constituie aspecte care țin de interpretarea și aplicarea legii și, prin urmare, acestea intră în competența de soluționare a instanțelor judecătorești, iar nu a Curții Constituționale.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 165 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată de Victor Andrei în Dosarul nr. 10.587/99/2013 al Tribunalului Iași – Secția I civilă. Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Iași — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 septembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 471

din 23 septembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 39 alin. (2) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Fabian Niculae	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, excepție ridicată de Emil Radu în Dosarul nr. 7.891/1.748/2013 al Judecătoria Cornetu și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 335D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, procedura de citare fiind legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public care pune concluzii de respingere, ca neîntemeiată, a excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, reține următoarele:

4. Prin Încheierea din 18 martie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 7.891/1.748/2013, **Judecătoria Cornetu a sesizat Curtea Constituțională cu soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru**, excepție invocată de Emil Radu într-un dosar având ca obiect soluționarea cererii de reexaminare formulate împotriva încheierii prin care a fost stabilită taxa judiciară de timbru.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul arată, în esență, că cererea de reexaminare se judecă în camera de consiliu, fără citarea părților, fiind încălcate principiile publicității, contradictorialității și oralității ședinței de judecată.

6. **Judecătoria Cornetu** și-a exprimat opinia potrivit căreia excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Instanța arată că nu sunt încălcate dispozițiile constituționale și convenționale invocate, având în vedere că, deși cererea de reexaminare se soluționează fără citarea părților, aceasta se analizează de către un alt complet. De asemenea se arată că lipsa citării părților în cadrul acestei proceduri nu poate fi considerată ca o încălcare a garanțiilor procesuale puse la dispoziția părților, fiind vorba despre opțiunea legiuitorului de a se soluționa urgent aceste cereri, care nu implică fondul litigiului, fără a fi necesară citarea părților. În plus, se reține împrejurarea că acestea au posibilitatea de a formula în scris cereri adresate instanței, atașând, în acest sens, și probele pe care le consideră utile pentru soluționarea cererii de reexaminare.

7. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

8. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt constituționale. Acesta arată că obiectul prevederilor legale criticate îl constituie o normă procedurală care reglementează soluționarea cererii de reexaminare împotriva modului de stabilire a taxei judiciare de timbru, așadar un incident procedural prealabil judecării fondului de către instanța de judecată. Având în vedere că în discuție este o chestiune prealabilă, soluționarea acesteia este guvernată de principiul celerității, care ar fi grav afectat prin aplicarea în materie a principiilor oralității și contradictorialității, a obligativității citării părților, ca și a posibilității exercitării unei căi de atac împotriva încheierii de soluționare a cererii de reexaminare.

9. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor,

concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

10. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

11. Obiectul excepției de neconstituționalitate, astfel cum rezultă din încheierea de sesizare, îl constituie prevederile art. 39 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru. Din examinarea excepției, Curtea reține că, în realitate, obiectul acesteia îl constituie prevederile art. 39 alin. (2) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 392 din 29 iunie 2013, prevederi care au următorul conținut: „*Cererea se soluționează în camera de consiliu de un alt complet, fără citarea părților, prin încheiere definitivă.*”

12. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că acest text de lege aduce atingere dispozițiilor constituționale ale art. 1 privind statul român, art. 16 privind egalitatea în drepturi, art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului, precum și art. 6 paragraful 1 privind dreptul la un proces echitabil din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

13. Curtea Constituțională nu s-a mai pronunțat asupra dispozițiilor legale criticate, dar s-a mai pronunțat, prin raportare la critici similare, asupra unei soluții legislative identice prezente în art. 18 alin. (3) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru.

14. Astfel, potrivit art. 18 alin. (3) din Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 173 din 29 iulie 1997, cu modificările și completările ulterioare, „*Cererea se soluționează în camera de consiliu de un alt complet, fără citarea părților, prin încheiere irevocabilă.*”

15. Curtea Constituțională a statuat prin Decizia nr. 1.561 din 6 decembrie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 88 din 3 februarie 2012, că accesul liber la justiție nu înseamnă accesul la toate structurile judecătorești și la toate gradele de jurisdicție. Acest drept poate fi supus unor condiționări de fond și de formă, iar existența uneia ori a mai multor căi de atac nu este impusă, pentru toate cazurile, nici de Constituție și nici de vreun tratat internațional la care România este parte.

16. Totodată, condițiile de exercitare a dreptului de acces liber la justiție, precum și căile de atac sunt prevăzute de norme juridice procedurale. Or, conform dispozițiilor art. 126 alin. (2)

din Constituție, „*Competența instanțelor judecătorești și procedura de judecată sunt prevăzute numai prin lege*”, iar art. 129 din Legea fundamentală prevede că, „*Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și Ministerul Public pot exercita căile de atac, în condițiile legii*”.

17. În aceste condiții, Curtea a constatat că obiectul textului criticat îl constituie o normă procedurală care reglementează soluționarea cererii de reexaminare împotriva încheierii de stabilire a taxei judiciare de timbru, așadar un incident procedural prealabil antamării fondului de către instanța de judecată, întrucât în discuție este o chestiune prealabilă, soluționarea acesteia fiind guvernată de principiul celerității, care ar fi grav afectat prin aplicarea în materie a principiilor oralității și contradictorialității, a obligativității citării părților, ca și a posibilității exercitării unei căi de atac împotriva încheierii de soluționare a cererii de reexaminare.

18. De asemenea, Curtea a reținut că procedura reexaminării modului de stabilire a taxelor judiciare de timbru este o procedură incidentă în desfășurarea unui proces, care, în principiu, se realizează cu respectarea condiției publicității impuse de art. 127 din Constituție, condiție ce nu are însă un caracter absolut, legiuitorul având posibilitatea de a deroga de la aceasta (a se vedea, spre exemplu, Decizia nr. 1.668 din 15 decembrie 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 119 din 23 februarie 2010).

19. Curtea a mai observat că rațiuni ce țin de necesitatea soluționării într-un termen rezonabil a cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești justifică în mod obiectiv soluția legislativă criticată, care asigură în mod eficient un raport rezonabil de proporționalitate între scopul urmărit — stabilirea corectă a taxelor judiciare de timbru — și mijloacele procedurale utilizate.

20. Totodată, Curtea constată că acest cadru legislativ, în deplin acord cu normele fundamentale, creează premisele necesare ce permit instanței judecătorești să examineze circumstanțele specifice fiecărui caz și să realizeze un just echilibru între interesele individuale și cele privind administrarea justiției, astfel încât solicitantului să îi fie asigurat accesul efectiv la justiție.

21. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură a determina reconsiderarea jurisprudenței Curții, atât soluția, cât și considerentele cuprinse în această decizie își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

22. În ceea ce privește dispozițiile art. 16 din Constituția României, Curtea constată că autorul excepției nu arată în ce fel sunt încălcate de către prevederile legale criticate, astfel încât ele nu apar ca având incidență în prezenta cauză.

23. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Emil Radu în Dosarul nr. 7.891/1.748/2013 al Judecătoriei Cornetu și constată că dispozițiile art. 39 alin. (2) teza întâi din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 80/2013 privind taxele judiciare de timbru sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătoriei Cornetu și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 septembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
AUGUSTIN ZEGREAN

Magistrat-asistent,
Fabian Niculae

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 476

din 23 septembrie 2014

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149 alin. (2)
din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice

Augustin Zegrean	— președinte
Valer Dorneanu	— judecător
Toni Greblă	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Ioana Marilena Chiorean	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Liviu-Daniel Arcer.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, excepție ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă în Dosarul nr. 9.387/117/2013 și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 438D/2014.

2. La apelul nominal se constată lipsa părților, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

3. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 956 din 13 noiembrie 2012 și nr. 315 din 18 iunie 2013.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

4. Prin Încheierea din 28 aprilie 2014, pronunțată în Dosarul nr. 9.387/117/2013, **Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 149 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice.** Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată, din oficiu, de instanța judecătorească în cadrul soluționării apelului împotriva unei sentințe civile a Tribunalului Cluj, având ca obiect soluționarea contestației la decizia de pensionare.

5. În motivarea excepției de neconstituționalitate instanța judecătorească susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate care prevăd că procedura de examinare a deciziilor supuse contestării reprezintă o procedură administrativă prealabilă, obligatorie, fără caracter jurisdicțional, contravin dispozițiilor art. 21 alin. (4) din Constituție, potrivit cărora jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite. În acest sens, instanța judecătorească susține că procedura administrativă de contestare prevăzută la art. 149 alin. (1) la care face referire art. 149 alin. (2) din Legea nr. 263/2010, text supus controlului de constituționalitate, face parte din categoria jurisdicțiilor prevăzute de art. 21 alin. (4) din Constituție și, astfel, nu poate fi obligatorie.

6. De asemenea, autoarea excepției de neconstituționalitate apreciază că, prin instituirea cu caracter obligatoriu a procedurii contestației la Comisia Centrală de Contestații, este afectat art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care reglementează dreptul la un proces echitabil, întrucât prin această procedură este afectat termenul rezonabil în care titularul unui drept fundamental ar trebui să și-l exercite efectiv, având în vedere termenul de durată a procedurii, datorită supraaglomerării Comisiei Centrale, aceasta funcționând pe întregul teritoriu al țării.

7. În final, instanța judecătorească apreciază că, datorită acestei proceduri, poate fi afectat și dreptul de proprietate a beneficiarului pensiei din perspectiva art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

8. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

9. **Avocatul Poporului** apreciază, în esență, că dispozițiile de lege criticate sunt constituționale, sens în care invocă deciziile Curții Constituționale nr. 1.080/2012, nr. 439/2012 și nr. 315/2013.

10. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctul de vedere al Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

11. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

12. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 149 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial la România, Partea I, nr. 852 din 20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, dispoziții care au următorul cuprins: „*Procedura de examinare a deciziilor supuse contestării reprezintă procedură administrativă prealabilă, obligatorie, fără caracter jurisdicțional.*”

13. Instanța judecătorească — autoare a excepției de neconstituționalitate susține că prevederile de lege criticate contravin dispozițiilor constituționale ale art. 21 alin. (4), potrivit cărora „*Jurisdicțiile speciale administrative sunt facultative și gratuite.*”

14. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea reține că, referitor la pretinsa încălcare de către prevederile de lege criticate a dispozițiilor constituționale privind jurisdicțiile speciale administrative, Curtea s-a pronunțat prin Decizia nr. 439 din 3 mai 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 527 din 30 iulie 2012, prin Decizia nr. 1.080 din 13 decembrie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 75 din 5 februarie 2013, și prin Decizia nr. 315 din 18 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 520 din 20 august 2013.

15. Prin aceste decizii, Curtea a statuat că, „reglementând această procedură, legiuitorul a urmărit degrevarea instanțelor de judecată de o mare parte a cauzelor privind drepturile de asigurări sociale prin interpunerea comisiilor de contestații în procedura de soluționare a acestora. Astfel, pensionarii pot supune deciziile de pensii controlului comisiei de contestații fără a mai parcurge procedura, în principiu de mai lungă durată, din fața instanțelor de judecată și, numai în situația când nu sunt mulțumiți de hotărârile acestei comisii, pot să le supună analizei instanței de judecată. O astfel de procedură nu poate fi privită ca aducând *eo ipso* atingere dreptului de acces liber la justiție, chiar dacă are caracter obligatoriu, atât timp cât, ulterior parcurgerii sale, persoana interesată se poate adresa instanței de judecată. Prevederile art. 21 din Constituție nu interzic existența unei astfel de proceduri administrative prealabile și nici obligativitatea acesteia atât timp cât nu are un caracter jurisdicțional. De asemenea, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat prin Hotărârea din 23 iunie 1981, pronunțată în Cauza *Le Compte, Van Leuven și De Meyere contra Belgiei*, paragraful 51, ori Hotărârea din 26 aprilie 1995, pronunțată în Cauza *Fischer contra Austriei*, paragraful 28, că imperative de suplețe și eficacitate, pe deplin compatibile cu protecția drepturilor protejate de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pot justifica intervenția prealabilă a unor organe administrative care nu îndeplinesc condițiile cerute de art. 6 paragraful 1 din Convenție. Ceea ce impun însă dispozițiile acestui articol convențional este ca decizia unei asemenea autorități să fie supusă controlului ulterior exercitat de un organ de plină jurisdicție, adică un „tribunal” în sensul Convenției.

20. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată, din oficiu, de Curtea de Apel Cluj — Secția I civilă în Dosarul nr. 9.387/117/2013 și constată că dispozițiile art. 149 alin. (2) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Curții de Apel Cluj — Secția I civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 23 septembrie 2014.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

AUGUSTIN ZEGREAN

16. Prin aceleași decizii, Curtea a reținut că faptul că, prin neparcurgerea acestei proceduri ori prin nerespectarea termenelor legale, cel interesat ar putea pierde dreptul de acces la justiție, nu este nici el de natură să demonstreze neconstituționalitatea procedurii administrative prealabile analizate. Astfel, așa cum Curtea a statuat în mod constant în jurisprudența sa, „liberul acces la justiție semnifică faptul că orice persoană se poate adresa instanțelor judecătorești pentru apărarea drepturilor, a libertăților sau a intereselor sale legitime, iar nu faptul că acest drept nu poate fi supus niciunei condiționări. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât cu respectarea cadrului legal stabilit de legiuitor, care, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, are legitimarea constituțională de a stabili procedura de judecată. Aceasta implică și reglementarea unor termene, după a căror expirare valorificarea dreptului nu mai este posibilă”.

17. Întrucât nu au intervenit elemente noi, de natură să justifice reconsiderarea jurisprudenței în materie a Curții Constituționale, considerentele și soluțiile mai sus amintite își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

18. În plus, Curtea reține că beneficiarul deciziei de pensionare este încunoștințat despre această procedură, întrucât la finalul oricărei decizii de pensionare este formulată următoarea mențiune: „Conform art. 149 alin. (1) din Legea nr. 263/2010, decizia de pensie poate fi contestată în termen de 30 zile de la comunicare, la comisia de contestații competentă conform legii. Contestația se depune la casa teritorială/sectorială de pensii emitentă. Conform art. 149 alin. (4) din Legea nr. 263/2010, decizia de pensionare necontestată în termen este definitivă.”

19. Cât privește susținerile referitoare la încălcarea art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind termenul rezonabil de soluționare a cauzei și a art. 1 din Primul Protocol adițional la aceasta, privind protecția proprietății, Curtea reține că aceste prevederi nu au incidență în cauza de față, care se referă la posibilitatea atacării deciziei de pensionare.

Magistrat-asistent,
Ioana Marilena Chiorean

ACTE ALE AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

ORDIN

pentru aprobarea tarifelor de emiterie și actualizare a avizelor tehnice de racordare, a certificatelor de racordare și a avizelor de amplasament

Având în vedere prevederile art. 36 alin. (11), ale art. 44 alin. (7), ale art. 76 alin. (1) și (3) și ale art. 79 alin. (3) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, ale art. 5 din Metodologia privind stabilirea tarifelor de emiterie și actualizare a avizelor tehnice de racordare, certificatelor de racordare și avizelor de amplasament, aprobată prin Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 61/2014,

în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. b) și alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012,

președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă tarifele de emiterie și actualizare a avizelor tehnice de racordare, a certificatelor de racordare și a avizelor de amplasament, prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prevederile prezentului ordin vor fi publicate pe site-urile operatorilor de rețea și vor fi afișate la sediile acestora și la centrele teritoriale de relații cu utilizatorii, în termen de 5 zile de la intrarea în vigoare a ordinului.

Art. 3. — Operatorii economici din sectorul energiei electrice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin, iar direcțiile de specialitate din cadrul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei urmăresc respectarea prevederilor prezentului ordin.

Art. 4. — La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul președintelui Autorității Naționale de

Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2004 privind aprobarea tarifelor de emiterie a avizelor de amplasament și a avizelor tehnice de racordare practicate de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice — „Transelectrica” S.A., publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 659 din 22 iulie 2004, și Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2005 privind aprobarea tarifelor de emiterie a avizelor de amplasament și a avizelor tehnice de racordare practicate de operatorii de distribuție, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 622 din 18 iulie 2005.

Art. 5. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 decembrie 2014.

Președintele Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei,
Niculae Havrileț

București, 6 noiembrie 2014.
Nr. 114.

ANEXĂ

TARIFE

de emiterie și actualizare a avizelor tehnice de racordare, a certificatelor de racordare și a avizelor de amplasament

Nr. crt.	Simbol	Tipuri de tarife	Unitatea de măsură	Tarif fără TVA (lei)
1.1 — Avize de amplasament				
1	TE1	Tarif emiterie AA pentru rețele edilitare	1 km rețea	125
2	TE2	Tarif emiterie AA pentru o construcție/un obiectiv	1 aviz	95
1.2 — Avize tehnice de racordare pentru utilizatori noi				
3	TED1	Tarif emiterie ATR pentru un loc de producere/consum $P \leq 30$ kW	1 aviz	70
4	TED2	Tarif emiterie ATR pentru un loc de producere/consum $30 < P \leq 100$ kW	1 aviz	160
5	TED3	Tarif emiterie ATR pentru un loc de producere/consum $P > 100$ kW	1 aviz	215
6	TET1	Tarif emiterie ATR pentru un loc de producere/consum $P \leq 50$ MW	1 aviz	270
7	TET2	Tarif emiterie ATR pentru un loc de producere/consum $50 < P \leq 100$ MW	1 aviz	350
8	TET3	Tarif emiterie ATR pentru un loc de producere/consum $P > 100$ MW	1 aviz	435
1.3 — Avize tehnice de racordare pentru utilizatori existenți				
9	TAD1	Tarif actualizare ATR pentru un loc de producere/consum $P \leq 30$ kW	1 aviz	55
10	TAD2	Tarif actualizare ATR pentru un loc de producere/consum $30 < P \leq 100$ kW	1 aviz	120
11	TAD3	Tarif actualizare ATR pentru un loc de producere/consum $P > 100$ kW	1 aviz	185
12	TAT1	Tarif actualizare ATR pentru un loc de producere/consum $P \leq 50$ MW	1 aviz	205
13	TAT2	Tarif actualizare ATR pentru un loc de producere/consum $50 < P \leq 100$ MW	1 aviz	250
14	TAT3	Tarif actualizare ATR pentru un loc de producere/consum $P > 100$ MW	1 aviz	270
1.4 — Duplicat aviz de amplasament/aviz tehnic de racordare/certificat de racordare				
15	TEDU	Tarif emiterie duplicat AA/ATR/CR	1 aviz	15

ACTE ALE BĂNCII NAȚIONALE A ROMÂNIEI

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI

ORDIN

privind exercițiul de raportare de către instituțiile de credit a informațiilor referitoare la remunerarea angajaților acestora

Având în vedere prevederile art. 24 alin. (4), art. 165, 169 și ale art. 215 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, precum și prevederile art. 52 din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României,

în temeiul art. 25 alin. (2) lit. a) și art. 48 din Legea nr. 312/2004 și al art. 420 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare,

Banca Națională a României emite prezentul ordin.

Art. 1. — În aplicarea prevederilor art. 24 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, prezentul ordin stabilește forma și conținutul formularelor de raportare aferente exercițiului de raportare a informațiilor referitoare la remunerarea angajaților instituțiilor de credit.

Art. 2. — (1) Prezentul ordin se aplică instituțiilor de credit, persoane juridice române, selectate de Banca Națională a României — Direcția supraveghere potrivit criteriilor prevăzute la alin. (4) și (5), în situația în care Banca Națională a României este supraveghetorul consolidant și instituțiile de credit respective sunt instituții de credit-mamă la nivelul Spațiului Economic European și sunt responsabile cu îndeplinirea, pe bază consolidată, a cerințelor prevăzute la art. 450 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012.

(2) Prezentul ordin se aplică instituțiilor de credit prevăzute la alin. (1) la nivel consolidat, așa cum este acesta prevăzut în partea întâi, titlul II, capitolul 2, secțiunea 1 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013. Nivelul de colectare a informațiilor referitoare la remunerare trebuie să fie același cu nivelul de aplicare a cerințelor privind fondurile proprii la nivel consolidat.

(3) La transmiterea informațiilor prevăzute la art. 1 vor fi luate în considerare toate sucursalele și filialele incluse în aria de cuprindere a consolidării prudențiale, inclusiv cele înființate de instituțiile de credit prevăzute la alin. (1) în alte state membre și în state terțe.

(4) Fără a aduce atingere prevederilor alin. (1), instituțiile de credit prevăzute la alin. (1) și (3) care fac obiectul raportării informațiilor prevăzute la art. (1) sunt selectate să participe la exercițiul de raportare de către Banca Națională a României — Direcția supraveghere astfel încât acestea să acopere cel puțin 60% din totalul sectorului bancar din România, în termeni de active totale agregate ale respectivelor instituții de credit la sfârșitul anului pentru care se face raportarea. În cazul în care o astfel de acoperire nu poate fi, în mod normal, asigurată, Banca Națională a României — Direcția supraveghere poate selecta, ca alternativă, un număr de până la 20 cele mai mari instituții de credit din sectorul bancar din România, în termeni de active totale ale respectivelor instituții de credit la sfârșitul anului pentru care se face raportarea.

(5) Banca Națională a României — Direcția supraveghere poate include în exercițiul de raportare, în plus față de instituțiile de credit selectate de către aceasta în baza criteriilor minime menționate la alin. (4), orice altă instituție de credit pentru care consideră ca fiind necesară colectarea de informații cu privire la remunerare.

Art. 3. — (1) Termenii și expresiile utilizate în cuprinsul prezentului ordin au semnificația prevăzută de Ordonanța de

urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare, de Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și de art. 4 alin. (1) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

(2) În înțelesul prezentului ordin, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) *instrumente* — instrumentele care se încadrează în una dintre următoarele două categorii:

- acțiuni sau titluri din care rezultă drepturi echivalente în funcție de forma juridică a instituției de credit în cauză sau, în cazul instituțiilor de credit necotate, instrumente legate de acțiuni ori instrumente echivalente de tip *non-cash*;

- atunci când este posibil, alte instrumente în sensul art. 52 sau art. 63 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 sau alte instrumente care pot fi integral convertite în instrumente de tipul celor incluse în fondurile proprii de nivel 1 de bază sau anulate, care, în fiecare caz, să reflecte corespunzător, pe o bază continuă, calitatea creditului aferentă instituției de credit și care să fie adecvate pentru a fi utilizate în scopul remunerației variabile, potrivit Regulamentului delegat (UE) nr. 527/2014 al Comisiei din 12 martie 2014 de completare a Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la specificarea claselor de instrumente care reflectă în mod corespunzător calitatea creditului instituției în condiții de asigurare a continuității activității și care sunt adecvate pentru a fi utilizate în scopul remunerației variabile;

b) *perioadă de acumulare (accrual period)* — perioada de timp pe parcursul căreia performanța angajatului este evaluată și măsurată în scopul determinării remunerației acestuia. Dreptul de a primi remunerație variabilă este câștigat (acordat) pe parcursul sau la sfârșitul acestei perioade. Perioada de acumulare este de cel puțin un an;

c) *ajustări explicite în funcție de performanță de tip ex-post*, denumite și *ajustări explicite la riscuri de tipul ex-post* — reprezintă răspunsul instituției de credit la efectele acțiunilor personalului în funcție de riscurile asumate. O ajustare explicită la riscuri de tip ex-post este un mecanism de aliniere la riscuri prin intermediul căruia instituția de credit însuși ajustează remunerația angajatului prin metode precum acordurile de tip *malus* sau de tip *clawback*.

Art. 4. — (1) Instituțiile de credit selectate potrivit art. 2 transmit anual informațiile precizate în formularele de raportare, prevăzute în anexele nr. 1, 2 și 3, informații care se referă la remunerația fixă și variabilă acordată întregului personal și, respectiv, categoriilor de personal ale căror activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al unei instituții de credit („*Personalul identificat*”), precum și la Personalul identificat care beneficiază de o remunerație totală de cel puțin 1 milion de euro/exercițiu financiar, potrivit art. 450

alin. (1) lit. i) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, pentru activitatea profesională desfășurată în anul precedent raportării.

(2) Remunerația variabilă acordată, bazată pe perioade de acumulare multianuale care nu sunt revizuite anual (cum ar fi cazul în care instituțiile de credit nu încep o nouă perioadă de acumulare multianuală în fiecare an), trebuie să fie alocată în întregime exercițiului financiar în care remunerația respectivă a fost acordată, fără a lua în considerare momentul la care remunerația variabilă este plătită efectiv. Aceste valori trebuie raportate separat pentru a permite o analiză ulterioară a variațiilor remunerației variabile și nu trebuie deduse din suma remunerației variabile raportate.

(3) Informațiile privind ajustările în funcție de performanță de tip ex-post, inclusiv acorduri de tip *clawback* și *malus*, se referă la aplicarea acestor acorduri remunerațiilor deja acordate. Aceste valori trebuie raportate separat¹ și nu trebuie deduse din suma remunerației variabile raportate.

(4) Informațiile ce trebuie raportate cu privire la remunerația variabilă amânată se referă numai la suma remunerațiilor variabile acordate în exercițiul financiar și care au fost amânate. Remunerația variabilă amânată, acordată în anii anteriori și în drepturile căreia nu s-a intrat încă, trebuie raportată separat.²

(5) Formularele de raportare prevăzute la alin. (1) se completează cu valorile de la sfârșitul exercițiului financiar exprimate în euro, ca valori întregi, și nu ca valori rotunjite³, utilizând cursul de schimb aferent lunii decembrie a exercițiului financiar respectiv, utilizat de Comisia europeană pentru programare financiară și buget⁴.

(6) Formularele de raportare prevăzute la alin. (1) se transmit Băncii Naționale a României de către instituțiile de credit în termen de cel mult 6 luni de la sfârșitul anului pentru care acestea se întocmesc, dar nu mai târziu de data de 30 iunie, în format electronic, prin intermediul Sistemului informatic de raportare către Banca Națională a României (*SIRBNR*), precum și în format letric Direcției supraveghere.

(7) În situația în care formularele de raportare prevăzute la alin. (1) trebuie completate cu datele aferente personalului, acestea se vor completa cu numărul persoanelor fizice angajate, indiferent de numărul de ore lucrătoare care stau la baza contractului acestora. În cazul în care datele trebuie raportate în echivalent normă întregă, acestea trebuie să se bazeze pe procentul de timp pe care un membru al personalului este angajat comparativ cu un contract de angajare cu normă întregă⁵.

(8) Angajații trebuie clasificați la nivelul funcției sau domeniului de activitate în care își desfășoară cea mai mare parte a activității profesionale. Valoarea totală a remunerației acordate angajatului respectiv în cadrul grupului sau instituției de credit trebuie raportată la nivelul funcției ori domeniului de activitate în cauză.

(9) Banca Națională a României — Direcția supraveghere stabilește lista cu instituțiile de credit care participă la exercițiul de raportare și comunică respectivelor instituții de credit obligația participării la exercițiu în termen de 3 luni de la sfârșitul anului pentru care se întocmesc raportările, până la data de 31 martie.

(10) Banca Națională a României utilizează informațiile colectate în baza prezentului ordin cu respectarea prevederilor art. 52 — Secretul profesional din Legea nr. 312/2004 privind Statutul Băncii Naționale a României.

Art. 5. — În situația în care sunt selectate de Banca Națională a României — Direcția supraveghere potrivit criteriilor prevăzute la art. 2 alin. (4) și (5), casele centrale ale cooperativelor de credit sunt responsabile de întocmirea și transmiterea formularelor de raportare care fac obiectul prezentului ordin la nivelul rețelei cooperatiste de credit din care fac parte.

Art. 6. — Până la data de la care transmiterea raportărilor în format electronic se realizează exclusiv prin intermediul *SIRBNR*, potrivit prevederilor Normei Băncii Naționale a României nr. 15/2006 privind transmiterea indicatorilor primari prin intermediul Sistemului informatic de raportare către Banca Națională a României, cu modificările și completările ulterioare, instituțiile raportoare transmit Băncii Naționale a României raportările respective prin rețeaua de comunicații interbancare (*RCI*), sub formă de fișiere Excel.

Art. 7. — Nerespectarea prevederilor prezentului ordin atrage aplicarea măsurilor și/sau a sancțiunilor sau a măsurilor sancționatoare prevăzute la art. 226 și art. 229 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 99/2006, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 227/2007, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 8. — Anexele nr. 1, 2 și 3 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 9. — (1) Pentru prima raportare efectuată potrivit prezentului ordin, Banca Națională a României — Direcția supraveghere stabilește lista cu instituțiile de credit care participă la exercițiul de raportare și comunică respectivelor instituții de credit obligația participării la exercițiu până la data de 10 noiembrie 2014.

(2) Prima raportare efectuată potrivit prezentului ordin se întocmește și se transmite Băncii Naționale a României de către instituțiile de credit selectate potrivit art. 2 până la data de 21 noiembrie 2014, pentru informațiile aferente remunerațiilor acordate pentru activitatea profesională desfășurată în anul 2013.

(3) În scopul raportării informațiilor aferente anului 2013 prevăzute la alin. (2), expresia „categorii de personal a căror activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al instituției de credit” are înțelesul prevăzut de Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 18/2009 privind cadrul de administrare a activității instituțiilor de credit, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri și condițiile de externalizare a activităților acestora, cu modificările și completările ulterioare, aflat în vigoare la nivelul anului 2013.

(4) În situația în care instituțiile de credit prevăzute la alin. (1) nu pot defalca informațiile ce trebuie raportate pentru anul 2013 potrivit funcțiilor și domeniilor de activitate specificate în anexele nr. 1, 2 și 3, instituțiile de credit respective pot raporta, în categoria „Toate celelalte domenii de activitate”, informații agregate aferente organului de conducere în funcțiile sale de supraveghere și de conducere, funcțiilor corporative și funcțiilor de control independente.

Art. 10. — (1) Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul Băncii Naționale a României nr. 13/2012 privind exercițiul de raportare de către instituțiile de credit a informațiilor referitoare la remunerarea angajaților acestora, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 790 din 23 noiembrie 2012.

p. Președintele Consiliului de administrație al Băncii Naționale a României,
Florin Georgescu

București, 7 noiembrie 2014.
Nr. 8.

¹ Aceste valori trebuie raportate la rubrica „Suma totală a ajustărilor explicite în funcție de performanță de tip ex-post aplicate în anul N remunerațiilor acordate în anii anteriori”.

² Aceste valori trebuie raportate la rubrica „Art. 450 alin. (1) lit. h) pct. (iii) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 — suma totală a remunerației variabile amânate, datorate și neplătite, acordată în anii anteriori și nu în anul N”.

³ De exemplu, se va raporta valoarea de 1.234.567 euro, și nu valoarea 1,2 milioane euro.

⁴ Cursul de schimb utilizat de Comisia europeană pentru programare financiară și buget poate fi accesat la următoarea adresă: http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/infoeuro/infoeuro_en.cfm.

⁵ De exemplu, pentru un angajat care lucrează cu jumătate de normă se va raporta valoarea 0,5.

Denumirea instituției de credit/grupului:

Anul financiar pentru care remunerația este acordată (Anul N):

Data întocmirii raportării:/...../.....

SITUAȚIA
privind exercițiul de raportare de către instituțiile de credit a informațiilor
cu privire la remunerarea angajaților acestora

Nr. crt.		Membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere	Membrii organului de conducere în funcția sa de conducere	Servicii bancare de investiții	Servicii bancare de retail	Administrarea activelor	Funcții corporative	Funcții de control independente	Toate celelalte domenii de activitate
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(1)	Numărul de membri ai personalului								
(2)	Numărul total de angajați, în echivalent normă întreagă								
(3)	Profit net total în anul N (în euro)								
(4)	Remunerația totală (în euro)								
(4.1)	Din care: Remunerație variabilă totală (în euro)								

Persoană de contact,

.....

.....

(numele, prenumele și telefonul)

Persoană autorizată),*

.....

.....

(numele, prenumele și semnătura)

*) Persoană autorizată — persoană abilitată să angajeze răspunderea juridică a instituției sau o altă persoană împuternicită de aceasta.

Completarea situației privind exercițiul de raportare de către instituțiile de credit a informațiilor
cu privire la remunerarea angajaților acestora

Rândul 1 „Numărul de membri ai personalului”: Rubrica se completează cu numărul de angajați ai instituției de credit conform datelor aferente personalului pentru sfârșitul exercițiului financiar.

Rândul 2 „Numărul total de angajați, în echivalent normă întreagă”: Rubrica se completează cu numărul de angajați în echivalent normă întreagă ai instituției de credit, conform valorilor aferente sfârșitului exercițiului financiar.

Rândul 3 „Profit net total în anul N”: Rubrica se completează cu valorile profitului net din sistemul contabil utilizat pentru raportările reglementate. În cazul grupurilor se va raporta profitul (sau pierderea) întregului grup, bazat pe conturile consolidate.

Rândul 4 „Remunerația totală”: Rubrica se completează având în vedere faptul că remunerația totală cuprinde remunerația fixă și remunerația variabilă. Se vor raporta valorile brute ale sumelor remunerației, inclusiv toate cheltuielile instituției de credit, cu excepția contribuțiilor obligatorii la asigurările sociale și a altor contribuții similare.

Rândul 4.1 „Remunerația variabilă totală”: Rubrica se completează având în vedere atât remunerația variabilă amânată, cât și remunerația variabilă neamânată. Remunerația variabilă include și plăți sau beneficii suplimentare care depind de performanță sau, în cazuri excepționale, de alte clauze contractuale, dar nu cele care fac parte din pachetul obișnuit de remunerație (cum ar fi asigurarea de sănătate, facilități de îngrijire a copiilor sau contribuții periodice proporționale la fondul de pensii). Totodată, rubrica include atât beneficiile monetare, cât și beneficiile nemonetare.

Coloana 1 „Membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere”: Rubrica se completează având în vedere prevederile art. 3 alin. (1) pct. 2 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințe prudențiale pentru instituțiile de credit și art. 4 alin. (8) din ordin, incluzând membrii neexecutivi ai organului de conducere. Sumele plătite membrilor respectivi pentru participarea la ședințele organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie raportate ca și remunerație.

Nr. crt.		Membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere	Membrii organului de conducere în funcția sa de conducere	Servicii bancare de investiții	Servicii bancare de retail	Administrarea activelor	Funcții corporative	Funcții de control independente	Toate celelalte domenii de activitate
		(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)
(10)	Suma totală a remunerațiilor variabile garantate (plăți noi cu încadrarea) (în euro)								
(11)	Numărul de beneficiari ai plăților compensatorii								
(12)	Suma totală a plăților compensatorii acordate în anul N (în euro)								
(13)	Art. 450 alin. (1) lit. h) pct. (vi) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 — cea mai mare plată compensatorie acordată unei singure persoane (în euro)								
(14)	Numărul de beneficiari ai contribuțiilor la beneficiile discreționare de tipul pensiilor în anul N								
(15)	Suma totală a contribuțiilor la beneficiile discreționare de tipul pensiilor (în euro) în anul N								
(16)	Suma totală a remunerației variabile acordate pe perioade multianuale potrivit programelor care nu sunt revizuite anual (în euro)								

Persoană de contact,

.....

(numele, prenumele și telefonul)

Persoană autorizată),*

.....

(numele, prenumele și semnătura)

*) Persoană autorizată — persoană abilitată să angajeze răspunderea juridică a instituției sau o altă persoană împuternicită de aceasta.

Completarea situației privind exercițiul de raportare de către instituțiile de credit a informațiilor cu privire la remunerarea personalului identificat

Rândul 1 „Numărul de membri ai personalului”: Rubrica se completează cu numărul de angajați ai instituției de credit conform datelor aferente personalului pentru sfârșitul exercițiului financiar.

Rândul 2 „Numărul membrilor Personalului identificat, în echivalent normă întreagă”: Rubrica se completează cu numărul de angajați identificați de instituția de credit ca fiind membrii personalului ale căror activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al instituției de credit — Personalul identificat potrivit art. 3 alin. (1) pct. 30 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și potrivit Regulamentului delegat (UE) nr. 604/2014 al Comisiei din 4 martie 2014 de completare a Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la criteriile calitative și cantitative corespunzătoare pentru identificarea categoriilor de personal ale căror activități profesionale au un impact semnificativ asupra profilului de risc al unei instituții.

Rândul 3 „Numărul membrilor Personalului identificat ce ocupă poziții în cadrul conducerii superioare”: Rubrica se completează cu numărul membrilor conducerii superioare și având în vedere prevederile art. 3 alin. (1) pct. 3 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013.

Rândul 4 „Remunerația fixă totală”: Rubrica se completează având în vedere faptul că remunerația fixă include plăți, contribuții periodice proporționale la fondul de pensii (ce nu au caracter discreționar) sau beneficii (pentru care nu a fost luat în considerare niciun criteriu de performanță).

Rândul 5 „Remunerația variabilă totală”: Rubrica se completează având în vedere atât remunerația variabilă amânată, cât și remunerația variabilă neamânată. Remunerația variabilă include și plăți sau beneficii suplimentare care depind de performanță sau, în cazuri excepționale, de alte clauze contractuale, dar nu cele care fac parte din pachetul obișnuit de remunerație (cum ar fi asigurarea de sănătate, facilități de îngrijire a copiilor sau contribuții periodice proporționale la fondul de pensii). Totodată, rubrica include atât beneficiile monetare, cât și beneficiile nemonetare.

Rândul 5.3 „Alte tipuri de instrumente”: Rubrica se completează având în vedere titlurile din care rezultă drepturi echivalente celor rezultate din acțiuni, în funcție de forma juridică a instituției de credit în cauză, sau, în cazul instituțiilor de credit necotate, instrumentele echivalente de tip *non-cash* și, atunci când este cazul, alte instrumente în sensul art. 171 alin. (1) lit. l) pct. (ii) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013 și în sensul Regulamentului delegat (UE) nr. 527/2014 al Comisiei din 12 martie 2014 de completare a Directivei 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului în ceea ce privește standardele tehnice de reglementare referitoare la specificarea claselor de instrumente care reflectă în mod corespunzător calitatea creditului instituției în condiții de asigurare a continuității activității și care sunt adecvate pentru a fi utilizate în scopul remunerației variabile, care să reflecte corespunzător, pe o bază continuă, calitatea creditului aferentă instituției de credit.

Rândul 6 „Suma totală a remunerației variabile acordate în anul N și care a fost amânată”: Rubrica se completează având în vedere prevederile art. 171 alin. (1) lit. m) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013.

Rândul 6.3 „Alte tipuri de instrumente”: Rubrica se completează având în vedere titlurile din care rezultă drepturi echivalente celor rezultate din acțiuni, în funcție de forma juridică

a instituției de credit în cauză, sau, în cazul instituțiilor de credit necotate, instrumentele echivalente de tip *non-cash* și, atunci când este cazul, alte instrumente în sensul art. 171 alin. (1) lit. l) pct. (ii) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013 și în sensul Regulamentului delegat (UE) nr. 527/2014, care să reflecte corespunzător, pe o bază continuă, calitatea creditului aferentă instituției de credit.

Rândul 7 „Suma totală a remunerației variabile amânate, datorate și neplătite, acordată în anii anteriori și nu în anul N”: Rubrica include remunerația variabilă amânată, acordată în anii anteriori și pentru care nu s-a intrat încă în drepturi.

Rândul 8 „Suma totală a ajustărilor explicite în funcție de performanță de tip ex-post aplicate în anul N remunerațiilor acordate în anii anteriori”: Rubrica se completează având în vedere prevederile art. 171 alin. (1) lit. n), alin. (3) și (4) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013.

Rândul 9 „Numărul de beneficiari ai remunerațiilor variabile garantate”: Rubrica se completează, având în vedere prevederile art. 171 alin. (1) lit. d) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013, cu numărul de angajați care au beneficiat de remunerații variabile garantate [cum ar fi bonusurile garantate, primele de instalare (welcome bonuses), primele de încadrare (sign-on bonuses), bonusurile minime].

Rândul 11 „Numărul de beneficiari ai plăților compensatorii”: Rubrica se completează, având în vedere prevederile art. 171 alin. (1) lit. h) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013, cu numărul de angajați care au beneficiat de plăți compensatorii [de exemplu, plăți legate de durata perioadei de preaviz, de remunerația compensatorie pentru pierderea locului de muncă sau plăți legate de încheierea unui contract (termination payments) în situații cum ar fi încetarea anticipată a unui contract datorită modificărilor în strategia instituției de credit sau în situația unei fuziuni și/sau preluări a instituției de credit].

Rândul 15 „Suma totală a contribuțiilor la beneficiile discreționare de tipul pensiilor în anul N”: Rubrica se completează având în vedere prevederile art. 3 alin. (3) și art. 171 alin. (1) lit. o) din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013.

Coloana 1 „Membrii organului de conducere în funcția sa de supraveghere”: Rubrica se completează având în vedere prevederile art. 3 alin. (1) pct. 2 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013 și art. 4 alin. (8) din ordin, incluzând membrii neexecutivi ai organului de conducere. Sumele plătite membrilor respectivi pentru participarea la ședințele organului de conducere în funcția sa de supraveghere trebuie raportate ca și remunerație.

Coloana 2 „Membrii organului de conducere în funcția sa de conducere”: Rubrica se completează având în vedere prevederile art. 3 alin. (1) pct. 1 din Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 5/2013, incluzând membrii organului de conducere care dețin funcție executivă.

Coloana 3 „Servicii bancare de investiții”: Rubrica se completează având în vedere domeniul serviciilor de consultanță privind finanțele corporative (corporate finance), investițiile de capital privat (private equity), piețele de capital, tranzacționarea și vânzările.

Coloana 4 „Servicii bancare de retail”: Rubrica se completează având în vedere întreaga activitate de creditare (atât a persoanelor fizice, cât și a persoanelor juridice).

Coloana 5 „Administrarea activelor”: Rubrica se completează având în vedere domeniul administrării portofoliilor, administrării de unități ale organismelor de plasament colectiv în valori

mobiliare — OPCVM (Undertakings for Collective Investment in Transferable Securities — UCITS) și a altor forme de administrare a activelor.

Coloana 6 „Funcții corporative”: Rubrica se completează având în vedere toate funcțiile care au responsabilități pentru întreaga instituție de credit, la nivel consolidat, cât și pentru filiale, la nivel individual (cum ar fi resursele umane, IT etc.)

Coloana 7 „Funcții de control independente”: Rubrica se completează având în vedere personalul care activează în cadrul funcțiilor independente de administrare a riscurilor, de

conformitate și de audit intern, cerințele de raportare aplicându-se funcțiilor respective la nivel consolidat, iar în cazul filialelor cu astfel de funcții, la nivel individual.

Coloana 8 „Toate celelalte domenii de activitate”: Rubrica se completează cu numărul de angajați care nu pot fi încadrați într-un domeniu de activitate dintre cele nominalizate anterior. În acest caz, instituțiile de credit trebuie să includă o notă de subsol prin care să explice în ce domenii de activitate lucrează acești angajați.

ANEXA Nr. 3

Denumirea instituției de credit/grupului:

Anul financiar pentru care remunerația este acordată (Anul N):

Data întocmirii raportării:/...../.....

SITUAȚIA

privind exercițiul de raportare de către instituțiile de credit a informațiilor cu privire la personalul identificat care beneficiază de remunerații de cel puțin 1 milion de euro sau echivalent pe exercițiu financiar

Raportare potrivit art. 450 alin. (1) lit. i) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și firmele de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012		
	Remunerație totală; intervale valorice (în euro)	Numărul membrilor Personalului identificat (exprimat în date aferente personalului) care beneficiază de o remunerație totală de cel puțin 1 milion de euro/exercițiu financiar
Nr. crt.	(1)	(2)
(1)	1.000.000 până la mai puțin de 1.500.000	
(2)	1.500.000 până la mai puțin de 2.000.000	
(3)	2.000.000 până la mai puțin de 2.500.000	
(4)	2.500.000 până la mai puțin de 3.000.000	
(5)	3.000.000 până la mai puțin de 3.500.000	
(6)	3.500.000 până la mai puțin de 4.000.000	
(7)	4.000.000 până la mai puțin de 4.500.000	
(8)	4.500.000 până la mai puțin de 5.000.000	
(9)	5.000.000 până la mai puțin de 6.000.000	
(10)	6.000.000 până la mai puțin de 7.000.000	
(11)	7 000 000 până la mai puțin de 8 000 000	
(12)	8.000.000 până la mai puțin de 9.000.000	
(13)	9.000.000 până la mai puțin de 10.000.000	
Formularul poate fi extins în mod corespunzător, dacă este necesar, cu intervale valorice suplimentare.		

Persoană de contact,

.....
.....

(numele, prenumele și telefonul)

Persoană autorizată),*

.....
.....

(numele, prenumele și semnătura)

*) Persoană autorizată — persoană abilitată să angajeze răspunderea juridică a instituției sau o altă persoană împuternicită de aceasta.

ACTE ALE AUTORITĂȚII DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

AUTORITATEA DE SUPRAVEGHERE FINANCIARĂ

N O R M Ă**privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă
pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule**

În temeiul prevederilor art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1) lit. b), art. 3 alin. (1) lit. b), precum și ale art. 6 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 93/2012 privind înființarea, organizarea și funcționarea Autorității de Supraveghere Financiară, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 113/2013, cu modificările și completările ulterioare, potrivit deliberărilor Consiliului Autorității de Supraveghere Financiară din data de 21 octombrie 2014,

Autoritatea de Supraveghere Financiară emite următoarea normă:

TITLUL I**Contractul de asigurare de răspundere civilă pentru
prejudicii produse terților și autorizarea
asigurătorilor pentru practicarea asigurării RCA****CAPITOLUL I
Prevederi generale**

Art. 1. — (1) În conformitate cu prevederile art. 49 din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, asigurătorii care practică asigurarea obligatorie de răspundere civilă a vehiculelor pe teritoriul României acordă despăgubiri pentru prejudiciile produse prin accidente de vehicule, de care asigurații răspund delictual față de terțe persoane. Nu intră sub incidența asigurării răspunderea decurgând din executarea unui contract de transport de bunuri efectuat cu titlu oneros.

(2) Contractul de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule acoperă răspunderea civilă delictuală a proprietarului sau a utilizatorului unui vehicul pentru prejudiciile produse unei terțe părți prin intermediul vehiculului.

(3) Condițiile contractuale pentru asigurarea obligatorie RCA sunt reglementate de prevederile Legii nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, și de prezenta normă.

Art. 2. — În înțelesul prezentei norme, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *avizare de daună* — procedură prin care păgubitul înregistrează la asigurător o pretenție de despăgubire, pe baza unor documente din care rezultă producerea unui eveniment acoperit prin polița de asigurare;

2. *bonus-malus* — sistem prin care asiguratul/utilizatorul se încadrează în una dintre clasele de bonus (ceea ce conduce la reducerea primei de asigurare) sau în una dintre clasele de malus (ceea ce conduce la majorarea primei de asigurare), în funcție de istoricul de daunalitate realizat de asigurat/utilizator în perioada de referință;

3. *emitere electronică* — subscrierea poliței RCA simultan cu înregistrarea și stocarea instantanee în sistemul informatic al asigurătorului a datelor cuprinse în poliță;

4. *indexarea tarifelor de primă* — majorarea uniformă de către asigurătorul RCA a tarifelor de primă cu același procent;

5. *poliță de asigurare RCA* — forma scrisă a contractului de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule;

6. *proprietar/coproprietar al vehiculului* — persoana fizică sau juridică înscrisă în documentele de identitate ale vehiculului sau în alte înscrisuri doveditoare ale dreptului de proprietate;

7. *teritoriu în care staționează în mod obișnuit vehiculul* reprezintă:

a) teritoriul statului în care vehiculul este înmatriculat/înregistrat permanent ori temporar;

b) teritoriul statului în care s-a eliberat vehiculului un semn distinctiv, în situațiile în care nu se solicită înmatricularea/înregistrarea unui anumit tip de vehicul, dar vehiculul respectiv primește un semn distinctiv similar numărului de înmatriculare/înregistrare sau unei polițe de asigurare de răspundere civilă auto;

c) teritoriul statului în care proprietarul sau utilizatorul vehiculului este rezident permanent, în cazurile în care pentru anumite tipuri de vehicule nu se solicită plăcuță de înmatriculare/înregistrare ori nu se atribuie un alt semn distinctiv;

d) teritoriul statului în care s-a produs accidentul, în cazurile în care vehiculele care au fost implicate într-un accident nu au număr de înmatriculare/înregistrare sau acesta nu corespunde ori nu mai corespunde vehiculului respectiv, în scopul stabilirii despăgubirilor, conform prevederilor prezentelor norme;

8. *utilizator al vehiculului* — persoana fizică sau juridică căreia, în baza unui contract încheiat cu proprietarul/coproprietarul, i s-a atribuit pe o anumită perioadă dreptul de folosință a unui vehicul;

9. *vinietă* — autocolantul care se aplică pe parbrizul vehiculului în loc vizibil din exterior, eliberat împreună cu polița de asigurare RCA.

CAPITOLUL II**Autorizarea asigurătorilor și condiții
privind practicarea asigurării obligatorii RCA**

Art. 3. — (1) Asigurații pot practica asigurarea obligatorie RCA dacă sunt autorizați pentru desfășurarea activității de asigurare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 32/2000 privind activitatea de asigurare și supravegherea asigurărilor, cu modificările și completările ulterioare, și îndeplinesc cumulativ următoarele condiții speciale:

a) sunt autorizați pentru subscrierea riscurilor de răspundere civilă a vehiculelor, prevăzute la lit. B clasa 10 din anexa nr. 1 la Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare;

b) dispun de un reprezentant de despăgubiri în fiecare stat situat în limitele teritoriale de acoperire a asigurării RCA, definite la art. 11 pct. 7 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, și ale celorlalte state semnatare ale Acordului multilateral;

c) dispun de o rețea teritorială formată din cel puțin o unitate, sucursală ori agenție, înregistrată la oficiul registrului comerțului, în fiecare județ și în municipiul București, cu excepția județului Ilfov, atât pentru activitatea de contractare a asigurării, cât și pentru cea de constatare și lichidare a daunelor pentru vehicule;

d) efectuează activitate de constatare a daunelor auto prin personal specializat, propriu sau mandatat, și efectuează plăți de despăgubiri în fiecare județ și în municipiul București, cu excepția județului Ilfov;

e) dispun, atât pentru sediul central, cât și pentru unități teritoriale, de o dotare cu tehnică de calcul și software adecvate și de personal care să permită contractarea asigurării RCA, ținerea unor evidențe detaliate privind încheierea, derularea și încetarea asigurării RCA, gestionarea dosarelor de daună și transmiterea în format electronic a acestor informații către baza de date CEDAM;

f) desfășoară activitatea privind încheierea asigurării obligatorii RCA numai la:

- (i) sediile principale sau secundare ale asigurătorilor, ale intermediarilor de asigurări;
- (ii) sediile principale sau secundare ale asiguraților ori ale potențialilor asigurați persoane juridice;
- (iii) domiciliul sau, după caz, reședința asiguraților ori a potențialilor asigurați persoane fizice;

g) dețin un program de reasigurare care garantează o reținere proprie prudențială;

h) sunt membri ai Biroului Asigurătorilor de Autovehicule din România, denumit în continuare BAAR, precum și ai Asociației „Fondul de protecție a victimelor străzii”.

(2) Condițiile pentru practicarea asigurării obligatorii RCA, prevăzute la alin. (1), trebuie îndeplinite pe toată perioada de valabilitate a autorizării de către asigurătorii autorizați pentru practicarea acestei asigurări.

(3) Asigurătorii care au fost autorizați să practice asigurarea obligatorie RCA își asumă răspunderea pentru toate polițele RCA și pentru toate erorile sau omisiunile apărute la emiterea polițelor de asigurare RCA fie direct, fie prin intermediarii în asigurări.

Art. 4. — (1) În vederea autorizării pentru practicarea asigurării obligatorii RCA, asigurătorii solicitanți trebuie să depună o cerere la Autoritatea de Supraveghere Financiară, împreună cu o documentație care cuprinde următoarele:

a) documentația din care să rezulte îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. a);

b) lista reprezentanților de despăgubiri prevăzuți la art. 3 alin. (1) lit. b);

c) lista unităților teritoriale ale asigurătorului unde acesta desfășoară activitățile prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c), însoțită de actele doveditoare, eliberate de oficiul registrului comerțului, care atestă existența acestor unități teritoriale;

d) lista sediilor aparținând persoanelor juridice cu care asigurătorul are încheiate contracte de mandat pentru desfășurarea activității de contractare a asigurării, însoțită de actele doveditoare, eliberate de oficiul registrului comerțului, care atestă existența acestor unități teritoriale;

e) lista personalului de specialitate responsabil cu desfășurarea activității de constatare și lichidare a daunelor auto, structura de lucru necesară efectuării plăților de despăgubiri, precum și alte informații considerate relevante, pentru fiecare unitate teritorială, sub semnătura conducătorului executiv al societății;

f) declarația conducătorului executiv al societății, precum și a conducătorului compartimentului de specialitate cu privire la îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. e);

g) nota de fundamentare, care să cuprindă în mod obligatoriu tarifele de primă pentru primii 2 ani și metodele actuariale de calcul utilizate pentru stabilirea tarifelor de primă, potrivit prevederilor art. 21, precum și o estimare a indicatorilor specifici pentru o perioadă de 5 ani;

h) declarația conducătorului executiv al societății privind îndeplinirea condițiilor necesare respectării prevederilor art. 20 alin. (4).

(2) Asigurătorul cu sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene se consideră autorizat pentru practicarea asigurării obligatorii RCA pe teritoriul României, de la data la care autoritatea competentă a statului membru de origine îi comunică confirmarea Autorității de Supraveghere Financiară referitoare la primirea notificării privind intenția de exercitare a libertății de a presta servicii sau a dreptului de stabilire.

(3) Asigurătorii RCA au obligația de a comunica Autorității de Supraveghere Financiară orice modificare și/sau completare a informațiilor transmise potrivit alin. (1), în termen de 30 de zile de la data modificării sau completării.

Art. 5. — (1) Autoritatea de Supraveghere Financiară decide acordarea autorizației pentru practicarea asigurării obligatorii RCA în urma analizei documentelor depuse, precum și a analizei indicatorilor care atestă faptul că asigurătorul poate gestiona această formă de asigurare în condiții compatibile cu reglementările privind practica prudențială.

(2) Autorizația poate fi retrasă sau suspendată de Autoritatea de Supraveghere Financiară, în condițiile legii.

Art. 6. — (1) Asigurătorii RCA au obligația de a transmite Autorității de Supraveghere Financiară, în termen de 30 de zile de la data autorizării, următoarele documente:

a) dovada raporturilor juridice de reasigurare;

b) copie a mandatului BAAR pentru eliberarea de cărți verzi, în calitate de membru al biroului național;

c) copie a documentului care atestă afilierea la Asociația „Fondul de protecție a victimelor străzii”.

(2) Asigurătorii RCA au obligația de a transmite Autorității de Supraveghere Financiară copia actului adițional care modifică și/sau completează contractul de reasigurare transmis potrivit alin. (1) lit. a), în termen de 30 de zile de la data modificării sau completării.

(3) Asigurătorii RCA care au notificat Autorității de Supraveghere Financiară desfășurarea activității de asigurare de răspundere civilă a vehiculelor pe teritoriul altor state membre ale Uniunii Europene, potrivit prevederilor Legii nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, au obligația de a-și desfășura activitatea cu respectarea prevederilor legale naționale ale țărilor respective.

(4) Asigurătorii care au dreptul de a practica asigurarea obligatorie RCA pe teritoriul României, în baza dreptului de stabilire și a libertății de a presta servicii, își desfășoară activitatea cu respectarea prevederilor prezentei norme.

Art. 7. — (1) În aplicarea prevederilor art. 53 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale art. 5 lit. c) din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, având în vedere elaborarea și publicarea prezentelor norme, gestionarea programului de monitorizare a activității asigurătorilor care practică această asigurare, dezvoltarea și întreținerea bazei de date CEDAM, precum și pentru protejarea corespunzătoare a intereselor asiguraților, se prelevă o cotă procentuală de 1,00% din volumul primelor de asigurare brute încasate lunar pentru asigurarea obligatorie RCA.

(2) Sumele determinate prin aplicarea cotei procentuale de 1,00% asupra volumului lunar al primelor de asigurare brute încasate se virează în fiecare lună, până în ultima zi lucrătoare a lunii următoare celei pentru care se face raportarea, în contul Autorității de Supraveghere Financiară.

(3) Cota procentuală menționată la alin. (1) și (2) poate fi modificată în funcție de realizarea obiectivelor prevăzute mai sus.

Art. 8. — Asigurătorii RCA au obligația de a întocmi evidențe privind asigurarea obligatorie RCA și de a transmite trimestrial Autorității de Supraveghere Financiară raportările elaborate potrivit modelelor prevăzute în anexele nr. 1, 2, 3 și 4, până în ultima zi lucrătoare a lunii următoare trimestrului pentru care se face raportarea, atât în scris, cât și în format electronic.

Art. 9. — Asigurătorii RCA au obligația de a publica pe site și de a actualiza periodic toate datele necesare, care să le permită persoanelor păgubite accesul direct la informațiile privind procedura de avizare și constatare a daunelor, precum și informații privind personalul de specialitate responsabil cu desfășurarea activității de constatare și lichidare a daunelor auto.

Art. 10. — (1) Asigurătorii emitenți de polițe de asigurare RCA pentru vehiculele înmatriculate sau înregistrate în România au obligația de a transmite către baza de date CEDAM informații complete privind polițele de asigurare RCA încheiate direct sau prin intermediari.

(2) Asigurătorii RCA sunt obligați să transmită către baza de date CEDAM prin sistem informatic, utilizând un mediu de comunicare electronică, toate informațiile privind încheierea asigurării obligatorii RCA și data de încetare a valabilității sau de reziliere a documentelor de asigurare, precum și informații cu privire la daunele înregistrate în baza polițelor de asigurare RCA ca urmare a unor evenimente produse pe parcursul derulării contractului de asigurare.

Art. 11. — (1) Asigurătorul RCA este obligat să numească reprezentanți de despăgubiri în fiecare stat membru, cu excepția statului membru în care a obținut autorizația pentru practicarea asigurării de răspundere civilă a vehiculelor. Reprezentantul de despăgubiri are sediul în statul unde a fost numit, în cazul în care este persoană juridică, sau este rezident ori se stabilește în statul membru în care este numit, în cazul în care este persoană fizică.

(2) Numirea unui reprezentant de despăgubiri nu reprezintă înființarea unei filiale a asigurătorului RCA.

Art. 12. — (1) Reprezentantul de despăgubiri este împuternicit să instrumenteze daunele în numele și în contul asigurătorului RCA și să reprezinte asigurătorul RCA. În acest scop, reprezentantul de despăgubiri întocmește dosarul de daună și ia toate măsurile necesare pentru soluționarea cererilor de despăgubire pretinse de partea prejudiciată, pentru prejudiciile cauzate în urma unui accident, drept consecință a utilizării vehiculului:

a) pentru care asigurarea de răspundere civilă a fost emisă de către un asigurător ori de filiala acestuia în alt stat membru decât statul în care partea prejudiciată este rezidentă sau își are sediul;

b) care provine din alt stat membru decât statul în care partea prejudiciată este rezidentă sau își are sediul; și

c) pentru prejudiciul produs în alt stat membru decât cel în care partea prejudiciată este rezidentă sau își are sediul.

(2) Reprezentantul de despăgubiri poate acționa pentru mai mulți asigurători RCA.

Art. 13. — (1) Reprezentantul de despăgubiri trebuie să fie autorizat să reprezinte asigurătorul RCA cu puteri depline, inclusiv cu drept de dispoziție în fața părții prejudiciate, să i se atribuie competența necesară pentru a răspunde pretențiilor de despăgubire justificate ale părții prejudiciate și să fie apt să examineze cazul în limba oficială a statului membru în care partea prejudiciată este rezidentă sau își are sediul.

(2) Numirea unui reprezentant de despăgubiri nu exclude dreptul părții prejudiciate de a institui proceduri directe împotriva persoanei care a cauzat prejudiciul sau a asigurătorului acesteia, după caz.

Art. 14. — (1) Asigurătorul RCA este obligat să informeze Asociația „Fondul de protecție a victimelor străzii” cu privire la numele și prenumele, data nașterii și adresa ori punctul de lucru ale reprezentantului de despăgubiri, în cazul în care acesta este reprezentat de o persoană fizică sau cu privire la denumire și sediu, în cazul în care este reprezentat de o persoană juridică, precum și cu privire la toate modificările în privința reprezentantului, în termen de 7 zile de la numire ori de la producerea modificărilor respective.

(2) Asociația „Fondul de protecție a victimelor străzii” va înainta imediat aceste informații centrelor de informare naționale din statele membre.

CAPITOLUL III Contractul de asigurare

SECȚIUNEA 1 Dispoziții generale

Art. 15. — (1) Se consideră că un vehicul este asigurat, dacă proprietarul acestuia are încheiat un contract de asigurare obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, cu valabilitate în limitele teritoriale prevăzute la art. 11 pct. 7 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale celorlalte state semnatare ale Acordului multilateral, denumit în continuare *asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto sau asigurarea obligatorie RCA*.

(2) Contractul de asigurare RCA se încheie cu un asigurător care are dreptul de a practica pe teritoriul României asigurarea obligatorie RCA.

Art. 16. — (1) La încheierea asigurării obligatorii RCA, asigurătorul este obligat să emită asiguratului polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă a vehiculelor, denumită în continuare *polița de asigurare RCA*, împreună cu vinieta și documentul internațional de asigurare.

(2) În baza unui act adițional, contractul de asigurare RCA poate cuprinde clauze suplimentare, în condițiile în care acestea nu reduc sau nu restricționează drepturile unei părți prejudiciate ce decurg din asigurarea obligatorie RCA ori nu contravin prevederilor legale.

(3) Asigurătorii RCA au obligația să solicite toate informațiile necesare pentru evaluarea riscului, conform propriilor criterii stabilite în tariful de primă, și să verifice corectitudinea informațiilor privind datele de identificare și tehnice ale vehiculului, datele proprietarului/utilizatorului acestuia, precum și dovada înregistrării fiscale a vehiculului pe numele noului proprietar, pentru vehiculele pentru care se solicită asigurarea în vederea înmatriculării/înregistrării în România.

Art. 17. — (1) Dovada existenței asigurării obligatorii RCA, în cazul controalelor efectuate de autoritățile abilitate, în conformitate cu prevederile art. 64 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, o constituie:

a) polița de asigurare RCA emisă de asigurătorul RCA, pentru perioada de valabilitate înscrisă, precum și vinieta aplicată pe parbrizul vehiculului în loc vizibil din exterior pentru vehiculele înmatriculate sau înregistrate în România;

b) documentul internațional de asigurare;

c) documentele internaționale de asigurare de răspundere civilă a vehiculelor, eliberate de asigurători RCA din străinătate, cu valabilitate pe teritoriul României și numai pentru perioada menționată în acestea, sau polița de asigurare de frontieră pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate în afara Spațiului Economic European și a Confederației Elvețiene.

(2) Pentru vehiculele care staționează în mod obișnuit într-un stat membru, plăcuțele de înmatriculare atestă că biroul național din statul membru este garant al plății despăgubirii către persoana păgubită într-un accident de vehicul.

(3) În cazul controalelor efectuate de autoritățile abilitate, proprietarii sau utilizatorii vehiculelor înmatriculate ori înregistrate, care staționează în mod obișnuit pe teritoriul României, au obligația să prezinte polița de asigurare RCA valabilă sau, în afara teritoriului României, documentul internațional de asigurare.

(4) Asigurătorii RCA sunt obligați să confirme valabilitatea polițelor RCA și să comunice copii ale acestor polițe la

solicitarea instanțelor de judecată și a altor autorități publice, a regiilor autonome, la solicitarea asigurătorilor care s-au subrogat în drepturile persoanei păgubite, precum și la solicitarea altor persoane fizice și juridice.

Art. 18. — (1) Documentul de asigurare obligatorie RCA eliberat de un asigurător RCA în schimbul unei prime plătite de proprietarul sau utilizatorul unui vehicul garantează, pentru perioada de valabilitate înscrisă, despăgubirea prejudiciilor provocate prin accidente de vehicule produse în limitele teritoriale de acoperire, în conformitate cu prevederile prezentelor norme sau cu dispozițiile legislației privind asigurarea obligatorie RCA, în vigoare la data accidentului, ale statului în care acesta s-a produs.

(2) În limitele teritoriale de acoperire a asigurării obligatorii RCA se garantează, pe baza aceleiași prime, acoperirea prejudiciilor în conformitate cu legislația în vigoare din statul pe teritoriul căruia s-a produs accidentul de vehicul și cu cel mai mare nivel de despăgubire dintre cel prevăzut în legislația respectivă și cel prevăzut în contractul de asigurare.

(3) În cazul prejudiciului produs unui cetățean al unui stat membru prin utilizarea unui vehicul staționat în mod obișnuit pe teritoriul României, în timpul deplasării sale între două state membre în care este valabil Tratatul privind instituirea Comunității Economice Europene, dacă nu există birou național responsabil pentru teritoriul traversat și pe care s-a produs prejudiciul, se vor aplica prevederile prezentei norme sau ale legislației statului în care își are sediul asigurătorul emitent al poliței de asigurare RCA.

Art. 19. — Asigurarea obligatorie RCA se încheie pe perioadă determinată astfel:

a) pentru vehiculele înmatriculate ori înregistrate în România, anual ori semestrial, după caz;

b) pentru vehiculele pentru care se solicită asigurarea în vederea înmatriculării/înregistrării permanente în România, anual ori semestrial, după caz, dacă proprietarul face dovada înregistrării fiscale a vehiculului respectiv pe numele său;

c) pentru vehiculele înmatriculate/înregistrate în alte state membre, pentru care se solicită asigurarea în vederea importului în România, pe o perioadă de maximum 30 de zile de la data dobândirii proprietății, dovedită cu documente justificative;

d) pentru vehiculele care se înmatriculează temporar după cum urmează:

(i) pentru vehiculele de proveniență străină care beneficiază de regimul vamal de admitere temporară, anual ori semestrial, în perioada înmatriculării temporare, dacă proprietarul face dovada înregistrării fiscale a vehiculului respectiv pe numele său, mai puțin în situațiile în care vehiculul este exceptat de la plata acestor taxe;

(ii) pentru vehiculele destinate exportului, pe o perioadă de maximum 30 de zile;

e) pentru vehiculele care se autorizează provizoriu pentru circulație, pe perioade de 30 de zile, dar cumulativ nu mai mult de 90 de zile;

f) pe perioada autorizației de circulație pentru probe, anual.

Art. 20. — (1) Polița de asigurare RCA conține în mod obligatoriu informații despre: părțile implicate în contract, perioada de valabilitate a asigurării, limitele maxime de despăgubire stabilite de asigurător, prima de asigurare, comisionul de intermediere sau cheltuiala medie de achiziție directă, clasa bonus-malus și numărul de înmatriculare/înregistrare ori numărul de identificare al vehiculului, precum și statele în care acest document are valabilitate.

(2) Forma și conținutul poliței de asigurare RCA, ale documentului internațional de asigurare, precum și ale vinietei sunt prevăzute în anexa nr. 6.

(3) Autoritatea de Supraveghere Financiară alocă fiecărui asigurător nou-autorizat o serie unică, care va fi menționată pe polițele de asigurare RCA și pe vinieta.

(4) Polițele de asigurare RCA se emit în sistem electronic.

(5) Comisionul de intermediere va fi menționat pe polița de asigurare RCA atât în valoare absolută, cât și ca procent aplicat primei de asigurare menționate pe poliță, fiind inclus ca valoare în prima de asigurare totală.

(6) Cheltuiala medie de achiziție directă va fi menționată pe polița de asigurare RCA ca procent, fiind inclusă în prima de asigurare, și va fi calculată de asigurătorul RCA pentru polițele de asigurare emise prin personal propriu în luna calendaristică anterioară emiterii poliței.

(7) Asigurătorul RCA va determina lunar cheltuiala medie de achiziție directă aferentă lunii respective, ca procent dintre cheltuielile de achiziție directă aplicabile la data emiterii poliței RCA, fără a se lua în considerare remunerații de orice fel acordate în funcție de performanța portofoliului gestionat de salariații proprii, și primele de asigurare brute subscrise în luna respectivă.

Art. 21. — (1) Asigurătorii RCA au obligația de a stabili tarifele de primă pe categorii de riscuri omogene, pe perioade de un an, calculate pe baze actuariale general acceptate, pentru limitele de despăgubire stabilite în baza prevederilor art. 24, astfel încât să se acopere toate obligațiile ce decurg din încheierea contractelor de asigurare RCA, constituirea rezervelor tehnice prevăzute în legislația în vigoare și plata contribuțiilor către fondurile stabilite în conformitate cu legislația în vigoare, precum și acoperirea cheltuielilor de achiziție și de administrare.

(2) Tarifele de primă stabilite de asigurători pot conține reduceri comerciale până la un nivel de maximum 10%, cu excepția reducerilor acordate pensionarilor și persoanelor cu deficiențe locomotorii, precum și a celor stabilite prin sistemul bonus-malus.

(3) Limitele de despăgubire stabilite de către fiecare asigurător RCA, precum și tarifele de primă stabilite conform prezentei norme se notifică Autorității de Supraveghere Financiară cel târziu cu 30 de zile înainte de începerea perioadei în care acestea pot fi practicate, împreună cu o declarație a actuarului responsabil pentru calculul primei de asigurare cu privire la corectitudinea acestuia, însoțită și semnată de conducătorul executiv al societății. Calculul actuarial trebuie să conțină prima de risc, incluzând estimarea frecvenței daunei și daunei medii, pentru fiecare categorie de risc pentru care este calculat tariful de primă.

(4) Prin excepție de la prevederile alin. (3), indexarea tarifelor de primă se va notifica cu minimum 10 zile lucrătoare înainte de începerea perioadei în care vor fi practicate.

(5) Tarifele de primă pot fi modificate după minimum un an de la ultima notificare, cu excepția indexărilor sau a majorărilor pe anumite categorii de riscuri.

(6) Asigurătorii sunt obligați să transmită în format electronic Autorității de Supraveghere Financiară ipotezele folosite, metodele actuariale și justificarea aplicării acestora pentru calculul menționat la alin. (1), împreună cu baza de date utilizată pentru aceste calcule.

(7) Tarifarea asigurărilor RCA trebuie să conțină sistemul bonus-malus. Criteriile de aplicare pentru sistemul bonus-malus sunt cele menționate la capitolul IV din titlul II.

(8) Nerespectarea de către asigurătorii RCA a prevederilor prezentului articol se poate sancționa cu retragerea autorizației de a practica asigurarea obligatorie RCA, conform art. 39 din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, și normelor emise în aplicarea acestei legi.

Art. 22. — (1) Asigurătorii RCA au obligația de a asigura accesul potențialilor clienți la tarifele de primă practicate pe site-ul fiecărui asigurător RCA, la sediul social al acestuia și la unitățile

teritoriale, precum și de a oferi toate informațiile în legătură cu criteriile luate în calcul la stabilirea primei de asigurare.

(2) Asigurătorii RCA/Intermediarii în asigurări nu pot oferta, promova și comercializa asigurări RCA la alte prime de asigurare decât cele rezultate din aplicarea tarifelor de primă notificate Autorității de Supraveghere Financiară, înscrise în polița de asigurare și în documentul de plată al primei de asigurare.

(3) Indiferent de canalul de distribuție utilizat, asigurătorul RCA are obligația de a practica aceeași primă de asigurare, stabilită pe baza criteriilor specifice unui asigurat.

(4) Este interzisă asigurătorilor RCA/intermediarilor în asigurări acordarea oricăror avantaje colaterale asiguraților la încheierea unei polițe de asigurare RCA, cu excepția asigurărilor facultative care acoperă riscuri asociate riscurilor acoperite prin polița RCA.

(5) Aplicația utilizată în punctele de vânzare pentru calculul primei de asigurare trebuie să ia în considerare toate criteriile stabilite de asigurător în tariful de primă.

(6) Oferta trebuie să conțină criteriile specifice clientului care sunt utilizate pentru determinarea primei de asigurare, inclusiv răspunsurile oferite de către potențialul asigurat.

(7) Oferta asigurătorului trebuie să fie valabilă pentru o perioadă de minimum 3 zile și să conțină în mod obligatoriu următoarele informații:

a) prima de asigurare totală rezultată din aplicarea tarifului de primă, ce va fi menționată pe polița de asigurare;

b) comisionul plătit de asigurător intermediarului; comisionul trebuie exprimat în valoare absolută și ca procent din prima de asigurare totală. În ofertă se va menționa faptul că valoarea absolută a comisionului se determină prin aplicarea procentului asupra primei de asigurare totală și că acesta este inclus în prima totală;

c) cheltuiala medie de achiziție directă; aceasta va fi menționată pe polița de asigurare RCA ca procent, cu mențiunea că este inclusă în prima de asigurare totală;

d) data până la care oferta este valabilă.

(8) Prevederile prezentului articol sunt obligatorii și pentru aplicațiile website utilizate de asigurători și intermediari pentru vânzarea asigurărilor RCA.

(9) Asigurătorii RCA nu pot încheia polițe de asigurare RCA a căror dată de intrare în valabilitate depășește 30 de zile de la data emiterii acesteia.

Art. 23. — (1) Prima de asigurare se calculează pentru un întreg an de subscriere, potrivit tarifelor de primă anuale practicate de asigurător, aferente perioadei de valabilitate a poliței de asigurare RCA.

(2) Prima anuală de asigurare se calculează prin însumarea primelor lunare aferente fiecărei luni de valabilitate a poliței de asigurare RCA, prima lunară fiind calculată ca raport de 1/12 din tariful anual de primă practicat. Perioada mai mare sau egală cu 15 zile calendaristice se consideră lună întregă.

(3) Asigurătorii RCA au obligația de a efectua trimestrial analize privind nivelul cheltuielilor de achiziție înregistrate și să adopte măsurile ce se impun pentru a asigura concordanța politicilor de achiziție cu obligațiile asumate prin polițele încheiate. În scopul protejării asiguraților/păgubiților, pe baza analizei indicatorilor raportați, Autoritatea de Supraveghere Financiară poate interveni prin limitarea comisionului de intermediere.

(4) Asigurătorii RCA au obligația să prevadă în orice contract de intermediere obligația intermediarului de a încasa prima de asigurare aferentă polițelor RCA integral în contul asigurătorului sau, în cazul plăților în numerar, de a vira prima de asigurare încasată integral în contul asigurătorului, în cel mult 5 zile lucrătoare de la data încasării.

Art. 24. — (1) Asigurătorii RCA au obligația de a stabili limite de despăgubire, care nu pot fi mai mici decât limitele de despăgubire stabilite de către Autoritatea de Supraveghere Financiară.

(2) Limitele de despăgubire stabilite de către Autoritatea de Supraveghere Financiară sunt:

a) pentru pagubele materiale produse în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite, limita de despăgubire se stabilește, pentru accidente produse începând cu anul 2012, la un nivel de 1.000.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României;

b) pentru vătămări corporale și decese, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial produse în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite, limita de despăgubire se stabilește, pentru accidente produse începând cu anul 2012, la un nivel de 5.000.000 euro, echivalent în lei la cursul de schimb al pieței valutare la data producerii accidentului, comunicat de Banca Națională a României.

(3) Limitele de despăgubire vor fi revizuite din 5 în 5 ani, în funcție de evoluția indicelui european al prețurilor de consum (IEPC) stabilit în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2.494/95 al Consiliului din 23 octombrie 1995 privind indicii armonizați ai prețurilor de consum.

Art. 25. — În cazul în care în unul și același eveniment au fost prejudiciate mai multe persoane și valoarea totală a prejudiciilor depășește limitele de despăgubire specificate în polița RCA, despăgubirea va fi stabilită în funcție de cota-parte din valoarea prejudiciului ce revine fiecărei persoane îndreptățite la despăgubire pentru prejudiciile suferite în același accident.

SECȚIUNEA a 2-a

Riscurile acoperite și excluserile

Art. 26. — (1) Asigurătorul RCA are obligația de a despăgubi partea prejudiciată pentru prejudiciile suferite în urma accidentului produs prin intermediul vehiculului asigurat, potrivit pretențiilor formulate în cererea de despăgubire, dovedite prin orice mijloc de probă. Fără a se depăși limitele de despăgubire prevăzute în contractul de asigurare RCA, în condițiile în care evenimentul asigurat s-a produs în perioada de valabilitate a poliței de asigurare RCA, se acordă despăgubiri în formă bănească pentru:

a) vătămări corporale sau deces, inclusiv pentru prejudicii fără caracter patrimonial;

b) pagube materiale;

c) pagube reprezentând consecința lipsei de folosință a vehiculului avariat;

d) cheltuieli de judecată efectuate de către persoana păgubită.

(2) Indiferent de locul în care s-a produs accidentul de vehicul — pe drumuri publice, pe drumuri care nu sunt deschise circulației publice, în incinte și în orice alte locuri, atât în timpul deplasării, cât și în timpul staționării vehiculului asigurat, asigurătorul RCA acordă despăgubiri până la limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA pentru:

1. prejudiciul produs de dispozitivele sau instalațiile cu care a fost echipat vehiculul, inclusiv pentru prejudiciul produs din cauza desprinderii accidentale a remorcii, semiremorcii ori a atașului tractat de vehicul;

2. prejudiciul produs din culpa conducătorului vehiculului asigurat, inclusiv în cazurile în care la data accidentului conducătorul vehiculului:

a) a condus vehiculul fără consimțământul explicit sau implicit al asiguratului;

b) nu este titularul unui permis care să îi dea dreptul să conducă vehiculul respectiv;

c) nu a respectat obligațiile legale de ordin tehnic cu privire la starea și siguranța vehiculului respectiv;

3. prejudiciul produs prin fapta lucrului, când prejudiciul își are cauza în însușirile, acțiunea sau inacțiunea vehiculului, prin intermediul altui lucru antrenat de deplasarea vehiculului, prin scurgerea, risipirea ori căderea accidentală a substanțelor, materialelor sau a obiectelor transportate;

4. prejudiciile produse ca urmare a vătămării corporale sau decesului membrilor familiei asiguratului sau membrilor familiei conducătorului auto, cu excepția despăgubirilor solicitate de către conducătorul auto vinovat de producerea accidentului;

5. prejudiciile provocate terților, drept consecință a deschiderii ușilor vehiculului, în timpul mersului sau atunci când vehiculul este oprit ori staționează, de către pasagerii acestuia, fără asigurarea că nu se pune în pericol siguranța deplasării celorlalți participanți la trafic.

Art. 27. — Asigurătorul nu acordă despăgubiri pentru:

1. cazurile în care proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului vinovat nu are răspundere civilă, dacă accidentul a fost produs:

- a) într-un caz de forță majoră;
- b) din culpa exclusivă a persoanei păgubite;
- c) din culpa exclusivă a unei terțe persoane, cu excepția situațiilor prevăzute la art. 26 alin. (2) pct. 5;

2. prejudiciile produse bunurilor aparținând conducătorului vehiculului răspunzător de producerea accidentului, precum și cele produse ca urmare a vătămării corporale sau decesului acestuia, indiferent cine solicită aceste despăgubiri;

3. următoarele situații:

a) prejudiciile au fost produse bunurilor aparținând persoanelor fizice sau persoanelor juridice, dacă au fost provocate de un vehicul asigurat RCA, aflat în proprietatea ori utilizat de aceeași persoană fizică sau juridică și care este condus de un prepus al aceleiași persoane juridice ori de o altă persoană pentru care răspunde persoana fizică sau persoana juridică;

b) bunul avariat și vehiculul asigurat fac parte din patrimoniul comun al soților;

c) bunul avariat este utilizat de proprietarul vehiculului asigurat, care a produs dauna;

4. prejudiciile cauzate în situațiile în care nu se face dovada valabilității la data accidentului a asigurării obligatorii RCA sau asigurătorul RCA nu are răspundere;

5. partea din prejudiciu care depășește limitele de despăgubire stabilite prin polița de asigurare RCA, produs în unul și același accident, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea prejudiciului;

6. amenzile de orice fel și cheltuielile penale la care ar fi obligat proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător de producerea prejudiciului;

7. cheltuielile făcute în procesul penal de proprietarul, utilizatorul sau conducătorul vehiculului asigurat, răspunzător de producerea prejudiciului, chiar dacă în cadrul procesului penal s-a soluționat și latura civilă;

8. sumele pe care conducătorul vehiculului răspunzător de producerea prejudiciului este obligat să le plătească proprietarului sau utilizatorului care i-a încredințat vehiculul asigurat, pentru avarierea ori distrugerea acestui vehicul;

9. prejudiciile produse bunurilor transportate, dacă între proprietarul sau utilizatorul vehiculului care a produs accidentul ori conducătorul auto răspunzător și persoanele păgubite a existat un raport contractual la data producerii accidentului;

10. prejudiciile produse persoanelor sau bunurilor aflate în vehiculul cu care s-a produs accidentul, dacă asigurătorul poate dovedi că persoanele păgubite știau că vehiculul respectiv era furat;

11. prejudiciile produse de dispozitivele sau de instalațiile montate pe vehicule, atunci când acestea sunt utilizate ca utilaje ori instalații de lucru;

12. prejudiciile produse prin accidente survenite în timpul operațiunilor de încărcare și de descărcare, acestea constituind riscuri ale activității profesionale;

13. prejudiciile produse ca urmare a transportului de produse periculoase: radioactive, ionizante, inflamabile, explozive, corozive, combustibile, care au determinat sau au agravat producerea prejudiciului;

14. prejudiciile cauzate prin utilizarea unui vehicul în timpul unui atac terorist sau război, dacă evenimentul are directă legătură cu respectivul atac ori război;

15. pretențiile ca urmare a diminuării valorii bunurilor după reparație.

Art. 28. — (1) În situația în care persoana păgubită a contribuit din culpă la producerea accidentului sau la mărirea prejudiciului, cel chemat să răspundă va fi ținut răspunzător numai pentru partea din prejudiciu care îi este imputabilă — culpa comună. În astfel de situații întinderea răspunderii fiecărei persoane va fi cea constatată prin orice mijloc de probă.

(2) În situația în care nu se poate stabili întinderea răspunderii fiecărei persoane, aceasta se va stabili în cote egale, în raport cu numărul părților implicate în accident, fiecare parte având dreptul la despăgubire în proporția în care nu s-a făcut răspunzătoare de producerea accidentului.

SECȚIUNEA a 3-a

Perioada de valabilitate a asigurării de răspundere civilă a vehiculelor

Art. 29. — (1) Răspunderea asigurătorului RCA începe:

a) din ziua următoare celei în care expiră valabilitatea poliței de asigurare anterioare, pentru asiguratul care își îndeplinește obligația încheierii asigurării cel mai târziu în ultima zi de valabilitate a acesteia;

b) din ziua următoare celei în care s-a încheiat documentul de asigurare, pentru persoanele care nu aveau o asigurare obligatorie RCA valabilă la momentul încheierii asigurării;

c) din momentul eliberării documentului de asigurare, dar nu mai devreme de data intrării în vigoare a autorizației provizorii de circulație sau a înmatriculării/înregistrării vehiculului, pentru vehiculele comercializate care urmează să fie înmatriculate/înregistrate.

(2) În cazul înstrăinării unui vehicul în baza unor acte civile sub semnătură privată, pentru care există o asigurare obligatorie RCA valabilă, această asigurare rămâne în vigoare până la data dobândirii calității de titular al înmatriculării/înregistrării vehiculului de către noul proprietar. În cazul în care noul proprietar deține o asigurare obligatorie RCA pe numele său, aceasta va fi considerată valabilă chiar dacă nu s-a efectuat procedura de înmatriculare/înregistrare pe numele său.

Art. 30. — Răspunderea asigurătorului RCA încetează la ora 24,00 a ultimei zile de valabilitate înscrise în polița de asigurare RCA sau anterior acestei date în momentul radierii din evidența circulației ori la data la care asiguratul depune la asigurător documente doveditoare privind transmiterea dreptului de proprietate pentru vehiculul asigurat.

Art. 31. — (1) Pentru vehiculele care se radiază din circulație sau pentru care asiguratul transmite dreptul de proprietate în perioada de asigurare, prima de asigurare aferentă perioadei cuprinse între data începerii și data încetării răspunderii asigurătorului RCA se calculează prin însumarea primelor lunare stabilite în tariful de prime al asigurătorului RCA, corespunzător numărului de luni întregi de asigurare cuprinse în perioada de valabilitate a asigurării. Orice fracțiune de lună este considerată lună întregă.

(2) În situațiile menționate la alin. (1), asigurătorul este obligat să restituie asiguratului, în termen de maximum 10 zile de la cererea scrisă a acestuia, însoțită de documentele doveditoare, diferența dintre prima de asigurare plătită și cea calculată conform alin. (1), numai în cazurile în care nu s-au plătit sau nu se datorează despăgubiri pentru evenimente produse în perioada de valabilitate a asigurării. În cazul în care asigurătorul RCA este obligat la plata unor despăgubiri pentru evenimente acoperite prin polița de asigurare, asigurătorul este îndreptățit să recupereze de la asigurat prima de asigurare restituită acestuia, la cerere.

Art. 32. — În cazul în care asiguratul nu respectă obligația de a înștiința asigurătorul RCA cu privire la modificarea informațiilor cuprinse în polița de asigurare, referitoare la vehicul și la proprietarul sau utilizatorul acestuia, asigurătorul RCA nu va fi obligat să returneze diferența de primă plătită.

SECȚIUNEA a 4-a

Stabilirea răspunderii în cazul cuplului tractor—remorcă/semiremorcă

Art. 33. — (1) Asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente a remorcilor/semiremorcilor are acoperire doar dacă acestea nu sunt atașate unui vehicul tractor.

(2) În cazul în care evenimentul se produce în timp ce remorca/semiremorca este atașată vehiculului tractor, răspunderea aparține vehiculului tractor.

(3) Asigurătorul vehiculului tractor are obligația de a despăgubi partea prejudiciată, având totuși posibilitatea exercitării dreptului de regres asupra asigurătorului remorcii/semiremorcii, în cazul în care poate dovedi că dauna s-a produs ca urmare a unei defecțiuni tehnice a remorcii/semiremorcii, care nu putea fi observată de către conducătorul auto.

(4) În cazul în care evenimentul se produce în timp ce remorca/semiremorca este atașată vehiculului tractor, despăgubirea va fi suportată, în funcție de situațiile mai jos prezentate, de către:

a) asigurătorul vehiculului tractor, în situația în care vehiculul tractor este identificat și asigurat, indiferent dacă remorca/semiremorca este sau nu este identificată ori asigurată;

b) Asociația „Fondul de protecție a victimelor străzii” sau biroul național al statului în care vehiculul tractor staționează în mod obișnuit, pentru vehicule înmatriculate în alte state, în situația în care vehiculul tractor este identificat și neasigurat, indiferent dacă remorca/semiremorca este sau nu este identificată ori asigurată;

c) asigurătorul remorcii/semiremorcii, în situația în care vehiculul tractor este neidentificat, iar remorca/semiremorca este identificată și asigurată; după plata despăgubirii, asigurătorul remorcii/semiremorcii are drept de regres împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului și, după caz, împotriva asigurătorului vehiculului tractor, dacă aceștia vor fi identificați ulterior;

d) Asociația „Fondul de protecție a victimelor străzii”, în situația în care vehiculul tractor este neidentificat, iar remorca/semiremorca este identificată și neasigurată.

SECȚIUNEA a 5-a

Obligațiile asiguratului

Art. 34. — (1) Asiguratul este obligat să înștiințeze, în cel mai scurt timp, asigurătorul RCA cu privire la producerea evenimentului și să precizeze împrejurările cu privire la acest eveniment, iar pe parcursul investigațiilor referitoare la acest eveniment să procedeze în conformitate cu instrucțiunile primite de la asigurător.

(2) Asiguratul este obligat să înștiințeze, în cel mai scurt timp, asigurătorul RCA, în scris, cu privire la faptul că:

a) partea prejudiciată a solicitat despăgubirea de la acesta;

b) procedurile penale sau administrative au fost îndreptate împotriva lui în legătură cu evenimentul produs și să informeze asigurătorul RCA imediat cu privire la demersul acestor proceduri, precum și la rezultatul acestora;

c) partea prejudiciată și-a exercitat dreptul de a fi despăgubită prin înaintarea unei cereri către o instanță judecătorească sau către o altă autoritate, în situația în care asiguratul află despre acest lucru;

d) informațiile înscrise în polița de asigurare RCA au suferit modificări intervenite în timpul valabilității asigurării.

Art. 35. — Asiguratul este obligat, în cel mai scurt timp, să ofere părții prejudiciate, la cererea acesteia, informațiile necesare pentru formularea pretențiilor de despăgubire, în special numele, prenumele și locul de rezidență ale persoanei care a condus vehiculul asigurat în momentul producerii daunei; numele, prenumele și locul de rezidență sau denumirea, sediul proprietarului ori utilizatorului vehiculului; denumirea, sediul asigurătorului care a emis polița de asigurare RCA, seria și numărul poliței de asigurare RCA, precum și numărul de înmatriculare/înregistrare al vehiculului asigurat ori numărul de identificare al acestuia.

SECȚIUNEA a 6-a

Despăgubirea

Art. 36. — Persoana păgubită are dreptul să înainteze avizarea de daună către asigurătorul RCA, în cazul producerii unui risc acoperit prin asigurarea obligatorie RCA, potrivit prezentei norme, sau către Asociația „Fondul de protecție a victimelor străzii”, în cazul producerii unui risc acoperit din acest fond, potrivit art. 25¹ din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, ori către BAAR, în calitatea sa de birou gestionar.

Art. 37. — (1) În termen de cel mult 3 luni de la avizarea producerii evenimentului asigurat de către partea prejudiciată ori de către asigurat, asigurătorul RCA este obligat:

a) fie să răspundă cererii părții solicitante, formulând în scris o ofertă de despăgubire justificată, transmisă cu confirmare de primire, în cazul în care se dovedește răspunderea asiguratului în producerea riscurilor acoperite prin asigurarea obligatorie RCA, iar prejudiciul a fost cuantificat;

b) fie să notifice părții prejudiciate în scris, cu confirmare de primire, motivele pentru care nu a aprobat, în totalitate sau parțial, pretențiile de despăgubire.

(2) Dacă în termen de cel mult 3 luni de la avizarea producerii evenimentului asigurat de către partea prejudiciată ori de către asigurat, asigurătorul RCA nu a notificat părții prejudiciate respingerea pretențiilor de despăgubire, precum și motivele respingerii, asigurătorul RCA este obligat la plata despăgubirii.

(3) Asigurătorul RCA poate desfășura investigații privind producerea accidentului, în termenul prevăzut la alin. (1), în condițiile în care acesta nu face obiectul unor cercetări efectuate de către autoritățile publice competente, aflate în curs de desfășurare.

(4) Despăgubirea se plătește de către asigurătorul RCA în maximum 10 zile de la data depunerii ultimului document necesar stabilirii răspunderii și cuantificării daunei, solicitat în scris de către asigurat, sau de la data la care asiguratul a primit o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la suma de despăgubire pe care este obligat să o plătească.

(5) Asigurătorul RCA este obligat să elibereze asiguratului/utilizatorului, în termen de 15 zile de la înregistrarea solicitării acestuia, un certificat privind daunele înregistrate, pe parcursul ultimilor 5 ani de relații contractuale, sau absența acestor daune.

(6) Certificatul privind daunele înregistrate trebuie să conțină în mod obligatoriu următoarele informații: numele/denumirea asiguratului, CNP/CUI, datele vehiculului, numărul poliței de

asigurare, perioada de valabilitate, clasa bonus-malus aferentă, data producerii evenimentului înregistrat, data plății despăgubirii.

Art. 38. — Dacă asigurătorul RCA nu își îndeplinește obligațiile în termenele prevăzute la art. 37 sau și le îndeplinește defectuos, inclusiv dacă diminuează nejustificat despăgubirea, se aplică o penalizare de 0,2%, calculată pentru fiecare zi de întârziere, la întreaga sumă de despăgubire convenită sau la diferența de sumă neachitată, care se plătește de asigurător.

TITLUL II

Norme tehnice privind avizarea, constatarea prejudiciilor și plata despăgubirilor

CAPITOLUL I

Avizarea și constatarea prejudiciilor

Art. 39. — (1) Pentru acoperirea prejudiciilor suferite în urma producerii unor accidente de vehicule, persoanele păgubite se adresează în vederea avizării daunei asigurătorului RCA cu care proprietarul vehiculului, răspunzător de producerea accidentului, a încheiat asigurarea obligatorie RCA, la reprezentanța de despăgubiri, la Asociația „Fondul de protecție a victimelor străzii” ori către BAAR, în calitatea sa de birou gestionar.

(2) Avizarea unei daune în legătură cu producerea unui eveniment asigurat prin polița de asigurare RCA obligă asigurătorul RCA răspunzător să deschidă dosarul de daună, să efectueze constatarea pagubelor, să comunice în scris părții prejudiciate cu privire la documentele ce trebuie depuse pentru soluționarea pretențiilor de despăgubire și să soluționeze cererea în termenul legal.

(3) Asigurătorul are obligația înregistrării tuturor documentelor depuse la dosarul de daună.

Art. 40. — (1) În cazul în care, pentru recuperarea pagubei materiale, persoana păgubită se adresează asigurătorului său de bunuri, constatarea avariilor, soluțiile tehnologice adoptate, precum și modul de stabilire a cuantumului despăgubirilor, respectiv costul reparațiilor părților componente sau ale pieselor avariate ori costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, precum și cele de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare ca urmare a pagubelor produse prin respectivul accident de vehicul sunt opozabile asigurătorului RCA al persoanei vinovate.

(2) În situația respectării prevederilor alin. (1), asigurătorul de bunuri al persoanei păgubite recuperează despăgubirea plătită de la asigurătorul RCA al persoanei vinovate, fără ca asigurătorul RCA să fie îndreptățit să respingă o astfel de cerere.

(3) Eventuala diferență de despăgubire, rezultată din modul de calcul al valorii maxime a despăgubirii, dacă este justificată, rămâne pe contul asigurării facultative, neputând fi recuperată de la asiguratul persoană vinovată, dacă despăgubirea plătită din asigurarea facultativă nu depășește limita de despăgubire ce poate fi acordată de asigurătorul RCA pentru prejudiciile cauzate în unul și același accident de vehicul, prevăzută în polița de asigurare.

Art. 41. — (1) Procesul-verbal de constatare a pagubelor se întocmește în două exemplare și se semnează de toate persoanele care iau parte la întocmirea acestuia.

(2) La momentul efectuării constatării, asigurătorul RCA este obligat să elibereze persoanei păgubite un exemplar al procesului-verbal de constatare a pagubelor sau o notă de constatare, în care să se indice și numărul dosarului deschis, piesele constatate ca avariate în același accident și soluțiile tehnice adoptate: înlocuire sau reparație, precum și lista documentelor necesare a fi depuse de către păgubit pentru finalizarea dosarului de daună și efectuarea plății.

(3) Eventualele obiecții ale părților cu privire la prejudiciile constatate, precum și la soluțiile tehnice adoptate vor fi menționate în procesul-verbal sau într-o anexă la acesta.

Art. 42. — (1) Dacă prin demontarea sau reparația bunului avariat au rezultat și alte pagube produse ca urmare a accidentului, ce nu au putut fi constatate inițial, se va întocmi un proces-verbal suplimentar de constatare a pagubelor.

(2) Asigurătorul RCA are obligația de a efectua constatarea daunelor ce nu au putut fi constatate inițial, în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la solicitare.

Art. 43. — Asigurătorii RCA pot acorda despăgubiri și în cazul în care persoana păgubită a procedat la repararea vehiculului avariat înainte ca asigurătorii să efectueze constatarea avariilor, dacă împrejurările și cauzele producerii evenimentului asigurat, precum și cuantumul pagubei rezultă din actele aflate la dosar. În asemenea situații, stabilirea mărimii cuantumului pagubelor se face în baza datelor consemnate în constatarea amiabilă, în actele încheiate de organele de poliție, de unitățile de pompieri sau de celelalte autorități publice competente, a documentațiilor privind costul efectiv al reparațiilor efectuate, coroborate cu prețurile practice de unitățile de specialitate, a declarațiilor scrise ale părților implicate în accident și ale martorilor cu privire la accidentul produs, precum și a altor dovezi prezentate, coroborate cu propriile constatări ale asigurătorului, rezultate în urma examinării reparațiilor executate la vehicul și, după caz, a înlocuirii eventualelor părți componente sau piese avariate, precum și cu investigațiile în legătură cu dinamica accidentului, localizarea acestuia etc. Și în aceste cazuri datele constatate vor fi consemnate în procesul-verbal de constatare a pagubelor la vehicule, care va fi semnat de toate persoanele care iau parte la întocmirea acestuia.

CAPITOLUL II

Stabilirea despăgubirilor

SECȚIUNEA 1

Dispoziții generale

Art. 44. — Despăgubirile se stabilesc în conformitate cu art. 54 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, în baza poliței RCA, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, pe baza elementelor cuprinse în formularul „Constatare amiabilă de accident” ori pe baza actelor eliberate de persoanele care au competențe să constate accidentele de vehicule, pe baza înștiințării sau a procesului-verbal de constatare a pagubelor întocmit de asigurător, precum și a oricărui mijloc de probă, ori prin hotărâre judecătorească.

Art. 45. — Stabilirea despăgubirilor se poate face în cazurile în care, din documentele existente în dosarul de daună — constatare amiabilă de accident, acte eliberate de persoanele care au competențe să constate accidentele de vehicule, înștiințare, procesul-verbal de constatare a pagubelor întocmit de asigurător sau alte mijloace de probă — rezultă răspunderea civilă a proprietarului sau a conducătorului vehiculului asigurat în producerea pagubei, iar persoana păgubită face dovada prejudiciului suferit.

Art. 46. — Despăgubirile se stabilesc prin hotărâre judecătorească, în cazul în care:

1. se formulează pretenții de despăgubiri pentru lipsa de folosință a bunului avariat ori distrus, pentru partea respectivă de despăgubire, cu excepția lipsei de folosință a mijloacelor de transport cu care persoana păgubită își realizează obiectul de activitate și pentru care deține licență și autorizare în acest sens, dar numai pentru timpul normat necesar efectuării reparației pagubelor produse la mijloacele de transport. Partea de despăgubire aferentă lipsei de folosință se determină luându-se în calcul tarifele pentru transporturi de mărfuri sau de persoane, practicate de păgubit la data producerii pagubei. Sarcina probei aparține păgubitului și se face cu înscrisuri doveditoare;

2. se formulează pretenții de despăgubiri pentru: hârtii de valoare, acte, manuscrise, bijuterii, pietre prețioase, obiecte de

artă, obiecte din platină, aur sau argint, mărci poștale, timbre, precum și pentru dispariția sau distrugerea banilor;

3. nu se pot trage concluzii cu privire la persoana răspunzătoare de producerea prejudiciului, la cauzele și împrejurările producerii accidentului, precum și la cuantumul prejudiciilor produse.

Art. 47. — În cazul în care accidentul de vehicul face obiectul unui proces-penal, despăgubirile se stabilesc pe cale amiabilă, dacă:

1. potrivit legii, acțiunea penală a fost stinsă sau poate fi stinsă prin împăcarea părților;

2. deși hotărârea instanței penale a rămas definitivă și irevocabilă, stabilirea despăgubirilor civile ar urma să se facă ulterior;

3. deși acțiunea penală nu poate fi stinsă prin împăcarea părților:

a) s-a dat rechizitoriu de trimitere în judecată și persoana păgubită își ia un angajament scris prin care se obligă să restituie de îndată, parțial sau total, despăgubirea primită, în funcție de hotărârea instanței penale în ceea ce privește fapta, făptuitorul și vinovăția; sau,

b) din actele încheiate de autoritățile publice rezultă atât răspunderea civilă a acestora, prejudiciile cauzate, cât și vinovăția penală a conducătorului auto care urmează să fie trimis în judecată după finalizarea cercetărilor aflate în curs și persoana păgubită își ia un angajament scris prin care se obligă să restituie de îndată, parțial sau total, despăgubirea primită, în funcție de hotărârea instanței penale în ceea ce privește fapta, făptuitorul și vinovăția.

Art. 48. — La stabilirea despăgubirii, în cazul avarierii sau al distrugerii bunurilor, se iau ca bază de calcul pretențiile formulate de persoanele păgubite, ținându-se cont de prevederile legale privind acoperirea cuantumului pagubelor aduse bunurilor, fără a se depăși valoarea acestora din momentul producerii accidentului și nici limitele de despăgubire stabilite prin polița de asigurare RCA.

Art. 49. — În cazul în care cuantumul despăgubirilor în același accident de vehicul depășește, la data producerii accidentului, limita de despăgubire stabilită prin polița de asigurare RCA, exclusiv cheltuielile făcute în procesul civil, indiferent de numărul persoanelor păgubite și de numărul persoanelor răspunzătoare de producerea pagubei, despăgubirile se acordă, în limita acestei sume, fiecărei persoane păgubite, proporțional cu raportul dintre limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare și totalul cuantumului despăgubirilor.

SECȚIUNEA a 2-a

Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării corporale sau al decesului

Art. 50. — La stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării corporale sau al decesului unor persoane, se au în vedere următoarele:

1. în caz de vătămare corporală:

a) diferența dintre veniturile nete ale persoanei vătămate, probate cu documente fiscale, și indemnizația primită din fondurile persoanei juridice sau fizice la care salariatul își desfășoară activitatea și/sau, după caz, din fondurile bugetului asigurărilor sociale de stat, pe perioada spitalizării și a concediului medical;

b) venitul mediu lunar net realizat din activități desfășurate de persoana vătămată, probat cu documente justificative, în cazul persoanelor care nu au calitatea de salariat;

c) salariul de bază minim brut pe economie, în cazul persoanelor păgubite aflate la data producerii accidentului în ultimul an de studii sau de calificare;

d) eventualele cheltuieli prilejuite de accident — cheltuieli de transportul persoanei accidentate, cu tratamentul, cu spitalizarea, pentru recuperare, pentru proteze, pentru alimentație suplimentară, conform prescripțiilor medicale, probate cu documente justificative, și care nu sunt suportate din fondurile de asigurări sociale prevăzute de reglementările în vigoare;

e) cheltuielile cu îngrijitori pe perioada incapacității de muncă, dacă prin certificatul medical se recomandă acest lucru, însă nu mai mult decât salariul de bază minim brut pe economie;

f) daunele morale: în conformitate cu legislația și jurisprudența din România;

2. în caz de deces:

a) cheltuielile de înmormântare, inclusiv pentru piatra funerară, precum și cele efectuate cu îndeplinirea ritualurilor religioase, probate cu documente justificative;

b) cheltuielile cu transportul cadavrului, inclusiv cele de îmbalsămare, probate cu documente justificative, de la localitatea unde a avut loc decesul până la localitatea în care se face înmormântarea;

c) veniturile nete nerealizate și alte eventuale cheltuieli rezultate în perioada de la data producerii accidentului și până la data decesului, prevăzute la pct. 1, dacă acestea au fost cauzate de producerea accidentului;

d) daunele morale: în conformitate cu legislația și jurisprudența din România.

SECȚIUNEA a 3-a

Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau al distrugerii vehiculelor

Art. 51. — (1) Despăgubirile pentru vehicule nu pot depăși cuantumul pagubei, valoarea vehiculului la data producerii accidentului și nici limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA.

(2) Prin *valoare rămasă* se înțelege valoarea acelor părți din vehicul rămase neavariate, demontabile și valorificabile, cuprinsă între 0,1% și cel mult 25% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului. În cazul unei daune totale, dacă persoana păgubită face dovada radierii din circulație a vehiculului avariat și a valorificării integrale a acestuia către o societate specializată în dezmembrarea și reciclarea vehiculelor, valoarea rămasă este cea menționată în documentele fiscale justificative eliberate de societatea respectivă, fără a putea depăși 25% din valoarea vehiculului la data producerii accidentului.

(3) Cuantumul pagubei la vehicule este egal cu costul reparațiilor părților componente sau ale pieselor avariate ori cu costul de înlocuire a acestora, inclusiv cheltuielile pentru materiale, precum și cele de demontare și montare aferente reparațiilor și înlocuirilor necesare ca urmare a pagubelor produse prin respectivul accident de vehicul, stabilite la prețurile practicate de unitățile de specialitate, la care se adaugă cheltuielile cu transportul vehiculului, precum și cele efectuate pentru limitarea pagubelor, dovedite cu documente justificative, potrivit art. 53.

(4) În cazul în care pentru reparațiile vehiculului se solicită plata despăgubirii înainte de efectuarea reparațiilor, cuantumul pagubei se stabilește luând în calcul prețurile practicate de către unitățile de specialitate sau prevăzute în sistemele de specialitate pentru evaluarea daunelor auto, pentru manopera aferentă reparației/înlocuirii pieselor avariate, precum și pentru părți componente, piese înlocuitoare noi și materiale.

(5) Prețurile practicate de unitățile de specialitate utilizate în stabilirea cuantumului pagubei nu pot fi mai mari decât prețurile practicate de către unitățile de specialitate autorizate de către producătorii de vehicule, respectiv reprezentanții din România ai acestora.

(6) Prin *unități de specialitate* se înțelege persoanele juridice legal autorizate, care au în obiectul lor de activitate

comercializarea de vehicule, părți componente, piese înlocuitoare și de materiale pentru acestea, cu excepția celor în regim de consignație, și/sau executarea de lucrări de întreținere și de reparație la vehicule.

(7) Costul reparațiilor efectuate la vehicule se stabilește pe baza documentelor eliberate de unitățile de specialitate.

(8) Dacă pentru unele părți componente sau piese ale vehiculului nu există prețuri practicate de unitățile de specialitate, valoarea de nou a acestora se stabilește pe baza prețurilor din sistemele de specialitate pentru evaluarea daunelor auto pentru piese de schimb sau, în lipsă, prin asimilare cu prețurile din sistemele de specialitate pentru evaluarea daunelor auto ori cu cele practicate de unitățile de specialitate, pentru părțile componente ori piesele unor vehicule similare.

(9) Despăgubirile nu pot depăși:

a) cuantumul pagubei, valoarea vehiculului la data producerii evenimentului și nici limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA, în cazul unei daune totale, în situația în care păgubitul face dovada reparării vehiculului;

b) cuantumul pagubei, diferența dintre valoarea vehiculului la data producerii accidentului și valoarea rămasă și nici limita de despăgubire prevăzută în polița de asigurare RCA, în cazul unei daune totale, în situația în care păgubitul nu face dovada reparării vehiculului, și în cazul daunelor parțiale.

(10) *Dauna totală* se definește ca fiind situația în care cuantumul pagubei, definit conform alin. (3), depășește 75% din valoarea vehiculului la data producerii evenimentului.

(11) În cazul unei daune majore, asigurătorul RCA are obligația de a comunica în scris păgubitului, în termen de 10 zile de la data avizării daunei, valoarea maximă a despăgubirii ce poate fi acordată, precum și modul de calcul al acesteia.

(12) Se definește *dauna majoră* ca fiind dauna pentru care cuantumul despăgubirii stabilit de asigurător pe baza sistemelor de specialitate pentru evaluarea daunelor auto depășește 75% din valoarea vehiculului la data producerii evenimentului.

Art. 52. — (1) Valoarea vehiculului la data producerii accidentului se stabilește pe baza valorilor de piață ale unor vehicule de aceeași marcă, tip, model, caracteristici tehnice și dotări, an de fabricație, având un parcurs în kilometri și o stare de întreținere comparabile.

(2) Valoarea de piață a unui vehicul se stabilește pe baza sistemelor de specialitate pentru evaluarea vehiculelor înmatriculate permanent în România, precum și în baza oricăror documente prezentate de către partea prejudiciată în dovedirea prejudiciului suferit.

(3) În cazul vehiculelor înmatriculate în alte state sau al celor care nu sunt înmatriculate permanent în România, valoarea vehiculului la data producerii accidentului se stabilește pe baza valorilor de piață din statul în care vehiculul este sau a fost ultima dată permanent înmatriculat, precum și în baza oricăror documente prezentate de către partea prejudiciată în dovedirea prejudiciului suferit.

Art. 53. — Se acordă despăgubiri și pentru:

1. acoperirea cheltuielilor făcute în vederea limitării pagubelor, dacă au fost necesare ca urmare a accidentului și dacă sunt probate cu documente justificative;

2. în cazul vehiculelor avariate care nu se mai pot deplasa prin forța proprie:

a) acoperirea cheltuielilor de transport al vehiculului la unitatea de specialitate din România cea mai apropiată de locul accidentului care poate face reparația sau la locul cel mai apropiat de adăpostire a vehiculului;

b) cheltuielile de transport până la localitatea de domiciliu al persoanelor care au efectuat voiajul în vehiculul avariat, fără a se putea depăși tariful prevăzut pentru transportul cu avionul — clasa economic;

c) cheltuielile de transport al mărfurilor aflate în vehicul, inclusiv în remorca/semiremorca tractată de acesta, până la destinație;

d) cheltuielile prevăzute la lit. a) — c) trebuie probate cu documente justificative.

Art. 54. — În cazul persoanei păgubite cu domiciliul/sediul în străinătate, deținătoare a vehiculului înmatriculat în străinătate, cuantumul despăgubirii se stabilește astfel:

1. dacă reparația s-a efectuat în străinătate, despăgubirile urmând a se plăti în valută, costul reparației este cel prevăzut în documentația de reparație, avându-se în vedere avariile constatate de asigurător, precum și eventualele avarii suplimentare constatate cu ocazia efectuării reparației, dacă producerea acestora se justifică prin dinamica accidentului;

2. în cazul în care reparația s-a făcut în România și se solicită plata despăgubirii în valută, calcularea în valută a costurilor reparației, stabilite în lei, se face la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data la care păgubitul a efectuat plata facturii de reparație;

3. în cazul în care se solicită plata despăgubirii înainte de efectuarea reparațiilor, costul pagubelor se stabilește pe baza evaluării făcute de asigurător, avându-se în vedere constatările făcute de autoritățile publice competente, cumului de elemente reținute din descrierea accidentului, care rezultă din constatarea amiabilă de accident, cercetările efectuate de asigurător în legătură cu dinamica accidentului și întinderea prejudiciului, precum și, dacă este cazul, documentele prezentate ulterior privind plățile efectiv făcute de cel păgubit. Calcularea în valută a despăgubirilor stabilite în lei se face la cursul de schimb al pieței valutare, comunicat de Banca Națională a României la data propunerii făcute de către asigurător persoanei păgubite și acceptate de aceasta;

4. în cazul în care se solicită plata în lei a despăgubirii stabilite în valută, se va calcula echivalentul în lei al acesteia, la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data propunerii făcute de către asigurător persoanei păgubite și acceptate de aceasta;

5. calcularea în valută a limitelor privind cuantumul despăgubirilor stabilite potrivit art. 24 se face la cursul de schimb al pieței valutare comunicat de Banca Națională a României la data producerii accidentului.

Art. 55. — În cazurile în care despăgubirile urmează să fie recuperate potrivit art. 58 din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare, suma de recuperat reprezintă despăgubirea stabilită și plătită.

SECȚIUNEA a 4-a

Stabilirea despăgubirilor în cazul avarierii sau al distrugerii altor bunuri

Art. 56. — Despăgubirile pentru clădiri, construcții sau alte bunuri se stabilesc pe baza prețurilor existente pe piață la data producerii riscului asigurat, în limitele de despăgubire stabilite potrivit art. 24.

SECȚIUNEA a 5-a

Stabilirea despăgubirilor în cazul vătămării sau al pieririi animalelor

Art. 57. — Despăgubirile pentru animale se stabilesc pe baza valorii de pe piața locală a animalului respectiv la data producerii accidentului.

CAPITOLUL III

Plata despăgubirilor

Art. 58. — (1) După acceptarea ofertei de despăgubire, persoana păgubită va preciza modalitatea de plată: în numerar sau prin ordin de plată, în contul bancar personal ori în contul bancar al unității de specialitate.

(2) În cazul în care în drepturile persoanei păgubite s-a subrogat asigurătorul acesteia, asigurătorul RCA efectuează plata despăgubirilor astfel:

a) dacă nu există obiecții asupra sumelor solicitate, acestea se vor achita în cel mult 15 zile calendaristice de la data avizării scrise, efectuată de asigurătorul subrogat în drepturile persoanei păgubite, însoțită de documentele justificative. Avizarea de plată poate fi făcută la sediul social sau la oricare dintre unitățile teritoriale ale asigurătorului RCA care desfășoară activități de constatare, de lichidare a daunelor auto și de efectuare a plăților de despăgubiri. Acțiunea în justiție împotriva asigurătorului RCA poate fi exercitată, în mod alternativ, la oricare dintre sediile asigurătorului, respectiv la sediul social ori la sucursala care a emis polița de asigurare RCA sau la sucursala care a lichidat dauna;

b) dacă există obiecții întemeiate asupra sumelor solicitate, acestea se vor comunica asigurătorului CASCO în termenul prevăzut la lit. a).

Art. 59. — (1) Odată cu încasarea despăgubirii, partea prejudiciată va menționa în scris că a fost integral despăgubită pentru prejudiciile suferite și că nu mai are nicio pretenție de la asigurătorul RCA și de la asigurat în legătură cu prejudiciul respectiv, dacă despăgubirea plătită nu depășește limita de despăgubire ce poate fi acordată de asigurător pentru prejudiciile cauzate în același accident de vehicul, prevăzută în polița de asigurare RCA.

(2) Declarația de acceptare a despăgubirii, prevăzută la alin. (1), va fi dată de asigurătorul CASCO în cazurile de regres.

(3) În situația efectuării plății de către asigurătorul RCA direct în contul indicat în declarația de acceptare a despăgubirii de către persoana păgubită, aceasta se consideră a fi integral despăgubită dacă în termen de 30 de zile de la data intrării sumei în contul său bancar nu a notificat asigurătorului RCA eventualele obiecții referitoare la cuantumul despăgubirii, dacă plata efectuată conține elementele necesare identificării acesteia de către creditor.

CAPITOLUL IV

Sistemul bonus-malus

Art. 60. — Sistemul bonus-malus este format din categoria de bază B0, 14 clase de bonus și 8 clase de malus. Clasa B0 este clasa atribuită unui asigurat nou, fără istoric în asigurare.

Art. 61. — Reducerea sau majorarea stabilită conform sistemului bonus-malus se aplică tarifelor notificate și practicate de către societatea de asigurare la care asiguratul dorește să încheie asigurarea obligatorie de răspundere civilă.

Art. 62. — Perioada de referință este anul calendaristic anterior datei de emisie a poliței.

Art. 63. — (1) Pentru aplicarea unui malus sunt luate în calcul evenimentele pentru care a fost plătită cel puțin o daună în perioada de referință, în care se reține responsabilitatea totală sau parțială a conducătorului auto, indiferent cine a condus vehiculul la momentul producerii accidentului, indiferent de modul de protocolare a acestuia, prin proces-verbal întocmit de poliție ori prin constatare amiabilă de accident.

(2) Dacă la momentul producerii evenimentului vehiculul era însușit și folosit fără acordul proprietarului și acest lucru a fost sesizat în scris poliției, coeficientul din sistemul bonus-malus al asiguratului nu este influențat.

Art. 64. — Clasele bonus-malus și coeficienții aferenți acestora sunt prezentați în anexa nr. 5.

Art. 65. — (1) Dacă în perioada de referință nu au fost înregistrate daune plătite, asigurații beneficiază de un bonus, respectiv o reducere a primei de asigurare, după cum urmează:

a) o clasă, în cazul în care noua poliță se încheie pentru o perioadă de 6 luni;

b) două clase, în cazul în care noua poliță se încheie pentru o perioadă de un an.

(2) Dacă în perioada de referință au fost înregistrate daune plătite, asigurații sunt penalizați prin aplicarea unui malus, respectiv majorarea primei de asigurare, conform tabelului prezentat în anexa nr. 5.

(3) Pentru aceeași perioadă de referință se poate aplica aceeași clasă de malus.

Art. 66. — (1) În situația în care un asigurat deține mai multe vehicule sistemul bonus-malus se aplică distinct pentru fiecare vehicul în parte.

(2) În cazul înstrăinării/radierii vehiculului asigurat, stabilirea noii clase de bonus-malus pentru un vehicul nou-dobândit se face pornind de la clasa bonus-malus de care asiguratul a beneficiat anterior.

Art. 67. — În situația în care, din motive tehnice, baza de date CEDAM nu poate fi interogată sau datele oferite sunt în neconcordanță cu documentele prezentate de asigurat, asigurătorul poate stabili daunalitatea pe baza documentelor puse la dispoziție de asigurat.

CAPITOLUL V

Dispoziții finale

Art. 68. — (1) În cazurile în care despăgubirile se stabilesc prin hotărâre judecătorească, asigurătorul RCA va acorda despăgubiri în baza hotărârii judecătorești rămase definitivă.

(2) În cazul obligării la prestații bănești periodice, sumele stabilite în condițiile prevăzute la alin. (1) se vor plăti până la reducerea sau încetarea stării de nevoie ori a incapacității de muncă, ținându-se seama de deciziile de pensionare, de certificatele medicale și de alte dovezi care stabilesc aceste situații, cu respectarea limitelor de despăgubire stabilite prin polița de asigurare RCA.

Art. 69. — În cazul în care după plata despăgubirilor pentru vătămări corporale, stabilite prin hotărâre a organului de jurisdicție competent, intervine decesul victimei ca urmare a aceluiași accident, se va recalcula despăgubirea potrivit prevederilor art. 50 pct. 2.

Art. 70. — Asigurătorii RCA sunt obligați să comunice asiguraților condițiile privind această asigurare, prevăzute de prezenta normă.

Art. 71. — Pentru respectarea intereselor asiguraților, Autoritatea de Supraveghere Financiară, prin atribuțiile sale, analizează și rezolvă eventualele reclamații primite de la asigurați sau de la alte persoane fizice și juridice care apelează la serviciile societăților din domeniul asigurărilor.

Art. 72. — Nerespectarea prevederilor prezentei norme de către societățile de asigurare se sancționează în condițiile și potrivit prevederilor art. 39 din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale cap. V din Legea nr. 136/1995, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 73. — Anexele nr. 1—6 fac parte integrantă din prezenta normă.

Art. 74. — Prezenta normă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2015.

Art. 75. — La data intrării în vigoare a prezentei norme, se abrogă Ordinul președintelui Comisiei de Supraveghere a Asiguraților nr. 14/2011 pentru punerea în aplicare a Normelor privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 858 din 6 decembrie 2011, cu modificările și completările ulterioare.

Președintele Autorității de Supraveghere Financiară,
Mișu Negrițoiu

București, 6 noiembrie 2014.
Nr. 23.

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Persoane fizice				Persoane juridice			
		an în curs ⁷⁾		ani anteriori ⁸⁾		an în curs ⁷⁾		ani anteriori ⁸⁾	
		VC	DM	VC	DM	VC	DM	VC	DM
4.	Număr de dosare nelichidate ⁴⁾ :								
5.	Rezerva de daună avizată brută ⁵⁾ , din care:								
	— cedări în reasigurare:								
	Rezerva de daună avizată netă:								
6.	Rezerva de daună brută pentru daune neavizate ⁶⁾ : din care:								
	— cedări în reasigurare								
	Rezerva de daună netă pentru daune neavizate:								

VC — vătămări corporale;

DM — daune materiale.

Semnătură autorizată

.....
(ștampila asigurătorului)

1) Rândul „Număr de dosare avizate” — se completează cu informații privind numărul de dosare de daună avizate în perioada de raportare*;

2) Rândul „Număr dosare daună plătite” — se completează cu informații privind numărul de dosare de daună plătite de asigurător în perioada de raportare*, indiferent de data avizării dosarului de daună;

3) Rândul „Despăgubiri brute plătite” — se completează cu informații privind valoarea cumulată a despăgubirilor plătite în perioada de raportare*, aferente dosarelor de daună de la pct. 2;

4) Rândul „Număr de dosare nelichidate” — se completează cu informații privind numărul de dosare de daună nelichidate până la sfârșitul trimestrului de raportare (în stoc), indiferent de data avizării dosarului de daună;

5) Rândul „Rezerva de daună avizată brută” — se completează cu informații privind valoarea cumulată a rezervei de daună brută aferente dosarelor de daună în stoc la sfârșitul trimestrului de raportare — menționate la pct. 4;

6) Rândul „Rezerva de daună brută pentru daune neavizate” — reprezintă rezerva de daună brută pentru daune întâmplare și neavizate.

7) Coloana „an în curs” — se completează cu informații privind dosarele de daună deschise în urma unor evenimente produse în perioada de raportare*;

8) Coloana „ani anteriori” — se completează cu informații privind dosarele de daună deschise în urma unor evenimente produse în anii anteriori, respectiv până la data de 31 decembrie a anului financiar anterior celui în curs;

* Perioada de raportare — perioada începând de la 1 ianuarie a exercițiului financiar în curs și până la sfârșitul lunii de referință.

ANEXA Nr. 3

Antet asigurător

**ALTE CHELTUIELI
pentru asigurarea RCA**

— lei —

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	
1.	Comisioane plătite, din care:	
	— pentru activitatea de contractare	
	— primiri în reasigurare	
2.	Cheltuieli de administrare	
3.	Contribuții asigurarea RCA, din care:	
	— Fondul de protecție a victimelor străzii	
	— cota procentuală RCA	
	— fondul de garantare	
	— taxa de funcționare	

NOTĂ:

Se transmit datele cumulat pentru întreaga perioadă de raportare.

Semnătură autorizată

.....
(ștampila asigurătorului)

Despăgubiri pentru vătămări corporale și deces

a) Despăgubiri pentru vătămări corporale și deces pentru accidente produse în România:

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Pe cale amiabilă		Prin instanță		Total	
		Nr. dosare	Valoare (lei)	Nr. dosare	Valoare (lei)	Nr. dosare	Valoare (lei)
1.	Despăgubiri plătite, din care:						
	Despăgubiri cuantificabile:						
	Daune morale:						
2.	Rezerva de daună avizată, din care:						
	Despăgubiri cuantificabile:						
	Daune morale:						

b) Despăgubiri pentru vătămări corporale și deces pentru accidente produse în afara teritoriului României:

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Pe cale amiabilă		Prin instanță		Total	
		Nr. dosare	Valoare (lei)	Nr. dosare	Valoare (lei)	Nr. dosare	Valoare (lei)
1.	Despăgubiri plătite						
2.	Rezerva de daună avizată						

c) Despăgubiri solicitate de unități spitalicești pentru accidente produse în România:

Nr. crt.	Denumirea indicatorului	Pe cale amiabilă	Prin instanță	Total
1.	Număr dosare de daună plătite			
2.	Despăgubiri plătite: — lei —			
3.	Număr dosare de daună nelichidate			
4.	Rezerva de daună avizată: — lei —			

Semnătură autorizată

.....
(ștampila asigurătorului)

1. Tabel cu coeficienții aferenți claselor de bonus-malus

Clasa bonus-malus	Coeficient aplicat asupra primei de asigurare %
B14	50
B13	53
B12	56
B11	59
B10	62
B9	65
B8	68
B7	71
B6	74
B5	78
B4	82
B3	86
B2	90
B1	95
B0	100
M1	105
M2	110
M3	120
M4	130
M5	145
M6	160
M7	180
M8	200

2. Modul de aplicare a sistemului bonus-malus în funcție de numărul de daune

Clasa bonus-malus	Clasele de reinnoire în funcție de daunele observate		
	1 daună	2 daune	3 daune și mai multe
B14	B10	B7	B4
B13	B9	B6	B3
B12	B8	B5	B2
B11	B7	B4	B1
B10	B6	B3	B0
B9	B5	B2	M1
B8	B4	B1	M2
B7	B3	B0	M3
B6	B2	M1	M4
B5	B1	M2	M5
B4	B0	M3	M6
B3	M1	M4	M7
B2	M2	M5	M8
B1	M3	M6	M8
B0	M4	M7	M8
M1	M5	M8	M8
M2	M6	M8	M8
M3	M7	M8	M8
M4	M8	M8	M8
M5	M8	M8	M8
M6	M8	M8	M8
M7	M8	M8	M8
M8	M8	M8	M8

1. CARTE INTERNAȚIONALĂ DE ASIGURARE PENTRU AUTOVEHICULE 1. INTERNATIONAL MOTOR INSURANCE CARD 1. CARTE INTERNATIONALE D'ASSURANCE AUTOMOBILE		2. EMISĂ SUB AUTORITATEA: ISSUED UNDER THE AUTHORITY OF: BIROULUI ASIGURĂTORILOR DE AUTOVEHICULE DIN ROMÂNIA (B.A.A.R.)		9. Numele și adresa asiguratului (sau a utilizatorului vehiculului) Name and Address of the Policyholder (or User of the vehicle)																																																								
3. VALABILITATE - V A L I D DE LA - FROM PÂNĂ LA - TO Ziua - Day Luna Month Anul - Year Ziua - Day Luna Month Anul - Year (Aceste două date indusiv / Both Dates Inclusive)		4. Codul țării/Codul asiguratorului/Numărul poliței Country Code/Insurer's Code / Number RO / XX / XXX		10. Această carte a fost eliberată de / This Card has been issued by: <ul style="list-style-type: none"> Denumire asigurator / Name of the Insurer: Adresă asigurator / Address of the Insurer (Informații suplimentare privind asiguratorul - opțional: / Optional for the insurer: <ul style="list-style-type: none"> Sigla asigurator / Logo of the company Numărul de telefon și/sau fax / Phone &/or Fax number(s) Adresă Web / Homepage Adresă E-mail / E-mail address] 																																																								
5. Nr. de circulație sau, în lipsă, nr. identificare sau nr. motor Registration No. (or if none) Chassis or Engine No.		6. Categoria vehiculului / Category of Vehicle*	7. Marca vehiculului Make of Vehicle																																																									
8. VALABILITATEA TERITORIALĂ Această carte este valabilă în țările în care căsuța corespunzătoare de mai jos nu este barată (pentru informații suplimentare, vă rugăm accesați site-ul www.cobx.org). În fiecare țară vizitată, Biroul acelei țări garantează acoperirea prin asigurare pentru prejudiciul cauzat prin utilizarea vehiculului menționat mai sus, în conformitate cu legea din acea țară privind asigurarea obligatorie. Pentru identificarea Biroului relevant, va rugăm să verificați verso-ul cărții.																																																												
<table border="1"> <tr> <td>A</td><td>B</td><td>BG</td><td>CY⁽¹⁾</td><td>CZ</td><td>D</td><td>DK</td><td>E</td><td>EST</td><td>F</td><td>FIN</td> </tr> <tr> <td>GB</td><td>GR</td><td>H</td><td>I</td><td>IRL</td><td>IS</td><td>L</td><td>LT</td><td>LV</td><td>M</td><td>N</td> </tr> <tr> <td>NL</td><td>P</td><td>PL</td><td>RO</td><td>S</td><td>SK</td><td>SLO</td><td>CH</td><td>AL</td><td>AND</td><td>BIH</td> </tr> <tr> <td>BY</td><td>HR</td><td>IL</td><td>IR</td><td>MA</td><td>MD</td><td>MK</td><td>MNE</td><td>RUS</td><td>SRB⁽²⁾</td><td>TN</td> </tr> <tr> <td>TR</td><td>UA</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>						A	B	BG	CY ⁽¹⁾	CZ	D	DK	E	EST	F	FIN	GB	GR	H	I	IRL	IS	L	LT	LV	M	N	NL	P	PL	RO	S	SK	SLO	CH	AL	AND	BIH	BY	HR	IL	IR	MA	MD	MK	MNE	RUS	SRB ⁽²⁾	TN	TR	UA									
A	B	BG	CY ⁽¹⁾	CZ	D	DK	E	EST	F	FIN																																																		
GB	GR	H	I	IRL	IS	L	LT	LV	M	N																																																		
NL	P	PL	RO	S	SK	SLO	CH	AL	AND	BIH																																																		
BY	HR	IL	IR	MA	MD	MK	MNE	RUS	SRB ⁽²⁾	TN																																																		
TR	UA																																																											
(1) Răspunderea asiguratorului, prevăzută în documentele de asigurare, eliberate pentru Cipru, este limitată la aria geografică a acestui stat, care este sub controlul Guvernului Republicii Cipru. (2) Răspunderea asiguratorului, prevăzută în documentele de asigurare, eliberate pentru Serbia, este limitată la aria geografică a acestui stat, care este sub controlul Guvernului Republicii Serbia.																																																												

*CODUL CATEGORIILOR DE VEHICULE

A AUTOTURSMICAR C. AUTOCAMION SAU TRACTOR/LORRY OR TRACTOR E. AUTORUL SAU AUTOCARBUS G. ALTELE/OTHERS
 B. MOTOCICLIMOTORCYCLE D. BICICLETA CU MOTOR/CYCLE FITTED WITH AUXILIARY ENGINE F. REMORCA/TRAILER

POLIȚĂ DE ASIGURARE DE RĂSPUNDERE CIVILĂ AUTO RCA Seria **RO/XX/YYY/SS** Nr. **123456789**
 DENUMIRE ASIGURĂTOR R.C. C.U.I.

Tel.:

Sucursala / Agenția _____
 Cheltuiala medie de achiziție directă: _____ %*

Denumire Broker / Agent _____

Cod Broker / Agent _____

Comision de intermediere: _____ %, respectiv _____ lei *

Nume/Denumire Asigurat: PROPRIETAR	Fel, Tip, Marcă, Model Vehicul:
C.U.I. / C.N.P. Proprietar:	Nr. înmatriculare/înregistrare:
Nume/Denumire Asigurat: UTILIZATOR	Nr. identificare - Serie CIV / nr. de inventar
C.U.I. / C.N.P. utilizator:	Capacitate cilindrică / Putere:
Adresă Asigurat / Utilizator/ Tel.	Nr. locuri / masă totală maximă autorizată:

Valabilitate poliță: de la _____ până la: _____
 emisă în data de: _____

Clasa B/M: _____ Prima de asigurare: _____ RON încasată cu: _____
 din data de: _____

* Cheltuiala medie de achiziție directă și comisionul sunt incluse în prima de asigurare

Limita de despăgubire pentru vătămări corporale și deces este de:	EURO
Limita de despăgubire pentru pagube materiale este de:	EURO

Autoritatea de Supraveghere Financiară primește și răspunde la toate sesizările și reclamațiile privind activitatea asiguratorilor, reasiguratorilor și intermediarilor în asigurări și/sau reasigurări;
 Condițiile contractuale sunt prevăzute în Normele privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru prejudicii produse prin accidente de vehicule adoptate de Autoritatea de Supraveghere Financiară.

*) Anexa nr. 6 este reprodusă în facsimil.

**NOTĂ PENTRU ASIGURAT
NOTE TO THE INSURED**

În privința (a) daunelor din orice cauză a autovehiculului asigurat, (b) vătămărilor suferite de asigurat, neacoperite de legea asigurării de răspundere civilă obligatorie din țara accidentului, (c) reînnoirii imprimatului "CARTE VERDE" a cărei valabilitate a expirat, Biroul fără vizitate nu trebuie contactat, va fi dată doar o notificare direct asigurătorului (dacă nu a fost instruit altfel de către asigurător).

DENUMIRILE ȘI ADRESELE BIROURILOR

A AUSTRIA	VERBAND DER VERSICHERUNGSUNTERNEHMEN ÖSTERREICHS, Schwarzenbergplatz 7, Postfach 248, A-1030 WIEN, ☎ [43] (1) 711 560	IRL IRELAND	MOTOR INSURERS' BUREAU OF IRELAND, Insurance House, 39 Molesworth Street, DUBLIN 2 ☎ [353] (1) 676 9944
AL ALBANIA	BSSH BYROJA SHQIPTARE E SIGURIMIT, Rruga "Gergj Fishta", Pall. Edil-Ah It, Kati II-te, TIRANA ☎ [356] (42) 54033	IS ICELAND	ALÞJÓÐLEGAR BIFREIDATRYGGINGAR Á ÍSLANDI, Borgartúni 35, 105 REYKJAVÍK ☎ [354] 568 1612
AND ANDORRA	OFICINA ANDORRANA D'ENTITATS D'ASSEGUARANÇA D'AUTOMÒBIL, c/o Maria Pla., 33, 3r, 3a, AD500 ANDORRA LA VELLA ☎ [376] 86 00 17	L LUXEMBOURG	BUREAU LUXEMBOURGEOIS DES ASSUREURS, 75 rue de Mamer, L-8081 BERTRANGE Luxembourg ☎ [352] 45 73 04
B BELGIUM	BUREAU BELGE DES ASSUREURS AUTOMOBILES, Rue de la Charité 33 Bte 2, BE-1210 BRUXELLES ☎ [32] (2) 287 18 11	LT LITHUANIA	MOTOR INSURERS' BUREAU OF THE REPUBLIC OF LITHUANIA, Algirdo 38, LT-03606 VILNIUS, ☎ [370] 5 216 28 60
BG BULGARIA	NATIONAL BUREAU OF BULGARIAN MOTOR INSURERS, 2, Graf Ignatiev Str, floor 2, SOFIA 1000. ☎ [359] (2) 981 11 03	LV LATVIA	LATVIJAS TRANSPORTLĪDZĒKĻU APDROŠINĀTĀJU BIŅRĶS, 9, Lomonosova Street, Rīga LV-1019 ☎ [371] 7114300
BH BOSNIA and HERZEGOVINA	– BIRO ZELBNE KARTE U BOSNI I HERCEGOVINI, Kolodvorska 11A/II, 71000 SARAJEVO ☎ [387] (33) 213 674	M MALTA	MALTA GREEN CARD BUREAU, 43A/2 St Paul's Buildings, West Street, VALLETTA VLT 12 ☎ [358] 21 238 253
BY BELARUS	BELARUSIAN TRANSPORT INSURANCE BUREAU, 1 Kalvafskaya St, 220004 MINSK, ☎ [375] (17) 2264 764	MA MOROCCO	BUREAU CENTRAL MAROCAIN DES STÉS D'ASSURANCES, 154, Blvd d'Anfa, 01 - CASABLANCA ☎ [212] (22) 39 18 57, 39 18 59
CH SWITZERLAND	NATIONALES VERSICHERUNGSBÜRO SCHWEIZ (NVS) SWISS NATIONAL BUREAU OF INSURANCE (NBI) Thurgauerstrasse 101, CH-8152 Opflikon Glatthbrugg, ☎ [41] (44) 628 85 19 - Secretariat ☎ [41] (44) 628 89 30 - For claims only- Freephone ☎ 0800 831 831.	MD MOLDOVA	"ARCA" NATIONAL AGENCY OF INSURERS, Stefan Cel Mare str., 182, office 508, 2012 CHISINAU, ☎ [373] 22 221 970
CY CYPRUS	MOTOR INSURERS' FUND, 23, Zenon Soxos Str., P.O. Box 22030, 1516 NICOSIA ☎ [357] (22) 763 913 or 764 907	MK F.Y.R.O.M.	NATIONAL INSURANCE BUREAU, "Mitropolit Todoros Galganoi" str.,no.28/IV SKOPJE, ☎ [389] (2) 3136 172
CZ CZECH REP.	ČESKÁ KANCELÁŘ POJISTITELŮ Štefánikova 248/32, 150 00 Praha 5, CZECH REPUBLIC ☎ [420] (2) 21 413 660	MNE MONTENEGRO	ASSOCIATION – NATIONAL BUREAU OF MONTENEGRO INSURERS, PC Europrint, Bul. Sr. Petra Costinjskog 1A/II, 81000 PODGORICA ☎ [382] 20 243 440
D GERMANY	DEUTSCHES BÜRO GRÜNE KARTE e.V., Glockengiessewall 1, 20095 HAMBURG ☎ [49] (40) 33 44 00	N NORWAY	TRAFIKFORSKRINGSFORENINGEN, Harsteens Gate 2, Postboks 2551 Skall, 0202 OSLO ☎ [47] (22) 04 86 00
DK DENMARK	DANSK FORENING FOR INTERNATIONAL MOTORØKRETJUSFORSKRING, Amaliegade 10, 1256 KØBENHAVN ☎ [45] (33) 43 55 00	NL NETHERLANDS	NEDERLANDS BUREAU DER MOTORRIJTUIGVERZEKERAAERS, Handelskade 49 NL-2288 BA RUSWIJK ZH ☎ [31] (70) 3408 280
E SPAIN	OFICINA ESPAÑOLA DE ASEGURADORES DE AUTOMOVILES, Sagasta 18, 28004 MADRID ☎ [34] (91) 446 03 00	P PORTUGAL	GABINETE PORTUGUÊS DE CARTA VERDE-GPCV, Rua Rodrigo de Fonseca no.41 P - 1250 190 LISBOA ☎ [351] (21) 384 8101/02
EST ESTONIA	EESTI LIKILUSKINDLUSTUSE FOND, Mustamäe tee 44, 10621TALLINN, ☎ [372] 687 1800	PL POLAND	POLISH MOTOR INSURERS' BUREAU, ul. Swietokrzyska 14, PL 00-050 WARSAW ☎ [48] (22) 826 46 33
F FRANCE	BUREAU CENTRAL FRANÇAIS, 1, rue Jules Lefebvre, 75431 PARIS Cedex 09 ☎ [33] (1) 53 21 50 80	RO ROMANIA	BIROUL ASIGURATORILOR DE AUTOVEHICULE DIN ROMANIA (BAAR), 40-40bte Vasile Lascari Street, 2 Bucharest, code 020502, Romania ☎ [40] (21) 319 13 02, [40] (21) 319 13 03
FIN FINLAND	LIKENNEVAIKUTUSKESKUS, Boulevard 28, FIN-00120 HELSINKI 12. ☎ [358] (9) 680 401	RUS RUSSIA	RUSSIAN ASSOCIATION OF MOTOR INSURERS , 27 bld. 3, Lusinovskaya str., 115083, Moscow , ☎Secretariat - [7] (495) 771 69 47. For claims [7] (495) 641 27 87
GB UNITED KINGDOM OF GREAT-BRITAIN AND NORTHERN IRELAND	MOTOR INSURERS' BUREAU, Linford Wood House, 6-12 Capital Drive, Linford Wood, MILTON KEYNES MK14 6XT ☎ [44] (1908) 830 001	S SWEDEN	TRAFIKFÖRSÄKRINGSFORENINGEN, Karlavagnen 108, STOCKHOLM/Box 24035, SE-104 50 STOCKHOLM ☎ [46] (8) 522 782 00
GR GREECE	MOTOR INSURERS' BUREAU-GREECE, 9 Xenophontos Street, ATHENS 105 57 ☎ [30] (210) 32 23 324/32 36 562	SRB SERBIA	UDRUZENJE OSIGURAVACA SRBUE, Bulevar Despota Stefana 68b, P.O. Box 12-18, 11108 BEOGRAD 12, ☎ [381] (11) 2750 359, 2767 443
H HUNGARY	MAGYAR BIZTOSITÓK SZÖVETSÉGE (MABISZ), Hungarian Motor Insurance Bureau Aradi utca 65-67, H-1082 BUDAPEST/ POB 1297, H-1381 BUDAPEST 62 ☎ [36] (1)266 9963	SK SLOVAK REP	SLOVENSKÁ KANCELÁRIA POISTOVATEĽOV Tmavská cesta 82, 826 58 BRATISLAVA 29 ☎ [42] (2) 4444 1633
HR CROATIA	HRVATSKI URED ZA OSIGURANJE, Croatian Insurance Bureau, 10000 ZAGREB, Martieva 73, ☎ [385] (1) 46 16 755	SLO SLOVENIA	SLOVENSKO ZAVAROVALNO ZDRUŽENJE, GIZ, 1001 LJUBLJANA, Železna cesta 14, P.O.Box 2512 ☎ [386] (1) 4377 098/4735 322
I ITALY	UFFICIO CENTRALE ITALIANO, (UCI) Soc. Cons. a r.l., 20145 MILANO, Corso Sempione 39, ☎ [39] (02) 34 96 81	TN TUNISIA	BUREAU UNIFIÉ AUTOMOBILE TUNISIEN, 5, Rue IBN ZOHR cité Jardni le belvédère 1002 Tunis, ☎ [216] (7) 841 514 or [216] (71) 841 784
IL ISRAEL	Israel Insurance Association, THE GREEN CARD BUREAU, 11 Moshe Levy Str. P.O.B.17160 Rishon-LeZion 75070 ☎ [972] (3) 9424311	TR TURKEY	TÜRKİYE MOTORLU TAŞIT BÜROSU (TURKISH MOTOR INSURANCE BUREAU) Büyükdere Cad Oya Sk. Devran Apt. 21, 34394 Gayrettepe, İSTANBUL, ☎ [90] (212) 217 5968, 217 5969, 217 5970, 217 5971
IR ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN	Green Card Bureau of Iran, c/o BIMEH MARKAZI IRAN, 72 Africa Avenue 19157, POB. 19395- 5588, TEHRAN ☎ [98] (21) 22050001 - 5	UA UKRAINE	MOTOR (TRANSPORT) INSURANCE BUREAU OF UKRAINE P.O.B. 272, KYIV-2, 02002, UKRAINE ☎ [38] (044) 239 20 27

EDITOR: GUVERNUL ROMÂNIEI

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ70050699XX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro

Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.70, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72

Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

